~~Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem~~
NAJER FOLKSBLAT
פרייז 15 גראשען
הײַנט 10 זײַטען

נײַער פאָלקסבלאַט

№ 3	Łódź, Czwartek, 3 Stycznia 1935 r.	דרײַצענטער יאהרגאנג	לאָדז, דאָנערשטאג, כ״ח טבת תרצ״ה	№ 3

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

פולשטענדיגער הסכם
דערגרייכט געוואָרען צווישען פראַנקרייך און איטאַליען
מיניסטער לאַוואַל פאָהרט הײַנט קיין רוים
ערב'ן שליסען אַ מיטעל-אייראָפּעאישען פּאַקט

די פערשטענדיגונג איז געקומען אומגעריכט

פּאַריז, 2 (ספּ. טעל.)

די פּאָזיטיווע ענדערונג אין די פראַנצויזיש-איטאַליענישע אונטערהאַנדלונגען איז געקומען פולשטענדיג אומגעריכט.

לויט ווי עס פערזיכערט די „פּאַרי סאָאַר" איז די פּלוצלינגע ווענדונג געשעהען הײַנט פאַרמיטאָג.

דער מיניסטער לאַוואַל וועלכען מ'האָט אַרויס גערופען טעלעפאָניש, האָט האַלב 12 פערלאָזט די זיצונג פון מיניסטאָרען ראַט, בכדי אויפצונעמען דעם איטאַליענישען אַמבאַסאַדאָר, מיט וועלכען ער האָט געהאַט אַ האַלב שעה'דיגען געשפּרעך.

האַלב צוויי אַ זייגער האָט מין. לאַוואַל דערקלערט פאַר זשורנאַליסטען, אַז ער פאָהרט אַרויס קיין רוים מאָרגען, ד. ה. דאָנערשטאַג אין אָוונט, און אַז ער וועט דאָרט פערברענגען 4 טעג.

מאָנטאַג וועט מין. לאַוואַל אויפגענומען ווערען אויף אַן אוידיענץ בײַם פּויבסט.

די „האַוואַס"-אַגענטור איז מודיע, אַז דער מין. לאַוואַל וועט פאַר'ן אָפּפאָהר קיין רוים בעקומען פון'ם מיניסטאָרען-ראַט פרייע הענד בנוגע דערפיהרען צו אַ פּאָזיטיווען רעזולטאַט אין די אונטערהאַנדלונגען מיט איטאַליען.

פּאַריז, 2 (ספּ. טעל.)

דער פּראָגראַם פון מין. לאַוואַלס וויזיט אין רוים איז שוין פעסטגעשטעלט געוואָרען.

דער קולמינאַציע-פּונקט פון פּראָגראַם וועט זײַן דאָס געשפּרעך פון לאַוואַל'ן מיט מוסאָליני'ן, וואָס וועט פאָרקומען שבת.

דער וויזיט קיין לאָנדאָן ווערט אָפּגעלייגט

פּאַריז, 2. (ספּ. טעל.)

לויטן קאָמוניקאַט פון אויסערן-מיניסטעריום וועגען דער נסיעה פון'ם מיניסטער לאַוואַל קיין רוים וועלכע וועט געדויערן עטליכע טעג, ווי אויך מחמת דער בוּיסטווענדיגקייט פון זײַן אָנוועזענהייט אין זשענעווע — איז דער וויזיט פון'ם פּרעמיער פלאַנדען און מיניסטער לאַוואַל אין לאָנדאָן אָפּגעלייגט געוואָרען אויף אַ קורצער צייט און וועט פאָרקומען באַלד נאָך דער סעסיע פון'ם פעלקער ליגע ראַט, וואָס איז בעשטימט אויפן 11 ד. ח.

אין רוים האָט מען זיך נישט געריכט

רוים, 2. (ספּ. טעל.)

דער הײַנט פערעפענטליכטער אָפיציעלער קאָמוניקאַט פון דער סטעפאַני-אַגענטור, וואָס טיילט מיט וועגען דער נסיעה פון'ם מיניסטער לאַוואַל קיין רוים, האָט אין די היגע קרייזען געמאַכט אַ שטאַרקען אײַנדרוק דערמיט, וואָס ביז דער לעצטער מינוט האָט מען נישט געגלויבט אַז דער מעגליכקייט, אַז דער וויזיט זאָל פאָרקומען אין אָנהויב יאַנואַר.

נאָך הײַנט בײַטאָג האָבען די איטאַליענישע פאַקטאָרען געצווייפעלט צי דער וויזיט וועט צושטאַנדע קומען פאַר דער געפּלאַנטער נסיעה קיין לאָנדאָן.

מבוח עסטרייכ'ס אונאָפּהענגיגקייט

פּאַריז, 2. (ספּ. טעל.)

דער רוימישער קאָרעספּאָנדענט פון דער האַ־

יאַס־אַגענטור פערזיכערט, אַז די ידיעה וועגען דעם מיניסטער לאַוואַלס אַרויספאָהר קיין רוים האָט אין די איטאַליענישע קרייזען אַרויסגערופען דאָס געפיהל פון אויפריכטיגער פרייד.

דער וויזיט פון'ם מיניסטער לאַוואַל בעווייזט, אַז ביידע צדדים זענען געקומען צו אַ פולשטענדיגען הסכם.

די האַוואַס־אַגענטור איז ווייטער מודיע, אַז דער הסכם וועגען דער גאַראַנטיע פון עסטרייכס אומאָפּהענגיגקייט, וואָס איז אַ רעזולטאַט פון די אונטערהאַנדלונגען צווישען פּאַריז און רוים, זאָלען געפורעמט ווערען אין אַ פּראָטאָקאָל וועלכער וועט פאָרזעהען אַ בהדרגה'דיגע ענטוויקלונג פון דער פראַנצויזיש־איטאַליענישער צוזאַמענאַרבייט.

עס זעהט אויס, אַז דער גאַנצער פּראָעקטירטער דיפּלאָמאַטישער מעכאַניזם וועט אָנהויבען צו זײַן טעטיג אין פערלויף פון צוויי חדשים.

דײַטשע פּרעסע וועגן לאַוואַלס וויזיט אין רוים

בערלין, 2 (ספּ. טעל.)

די פראַנצויזיש־איטאַליענישע געשפּרעכען אין שייכות מיטן אַרויספאָהר פון'ם מין. לאַוואַל קיין רוים ווערען דאָ אויפמערקזאַם נאָכגעפאָלגט דורך די קאָרעספּאָנדענטען פון דער דײַטשער פּרעסע אין פּאַריז רוים און לאָנדאָן, ובפרט אינפאָרמירען זיי גענוי וועגען די שטימונגען פון דער אויסלענדישער עפענטליכער מיינונג.

כמעט ביז לעצטען מאָמענט האָט זיך געלאָזט פיהלען פון די דײַטשע קאָמענטאַרען, אַז דער וויזיט פון'ם מיניסטער לאַוואַל וועט נישט צושטאַנדעקומען, אָדער וועט לכל הפחות ווערען אָפּגעלייגט.

די אָפיציעלע „דיפּל. פּאָליטישע קאָרעספּאָנדענץ" שרײַבט, אַז די שטעלונג פון דײַטשלאַנד בנוגע דעם עסטרייכישען פּראָבלעם אין גאַנצען בעקאַנט און דעריבער איז נישט געווען קיין שום סיבה פאַר אַ וואָס'ער נישט איז דעמאַרשע.

„בערלינער טאַגעבלאַט" רופט אַז דעם פּלאַן פון אַ גאַראַנטיע־פּאַקט פאַר עסטרייך — אַן אומ־נויטיגע לאַסט אויף דער אַלגעמיין־אייראָפּעאישער סיטואַציע, וואָס פיהרט בלויז אַריין אַ כאַאָס אינ'ם מאָמענט, ווען די הויפּט־פּראָבלעמען פון אייראָפּע געפינען זיך אין אַן אָנהויב־פּעריאָד פון ענטוויקלונג.

אַ מיטעל-אייראָפּעאישער פּאַקט

ווין, 2. (ספּ. טעל.)

מאַסגעבענדע עסטרייכישע קוועלען קאָמענטירען די רוימישע רייזע פון'ם מיניסטער לאַוואַל, אַלס אַ פאַקט, וואָס זאָגען עדות, דאָס די מניעות מכוח גאַראַנטיע־פּאַקט זענען בעזייטיגט געוואָרען.

די דיפּלאָמאַטישע פאָרשטייער פון עסטרייך אין רוים און פּאַריז האָבען פאָריגע נאַכט אָנגעקניפּט אַ קאָנטאַקט מיט מאַסגעבענדע פערזאָנען, פאַר וועלכע זיי האָבען פאָרגעשטעלט די פערלאַנגען פון עסטרייך.

דער גאַראַנטיע־פּאַקט וועט זיך שטיצען אויף שטרענגער געגענזײַטיגקייט און וועט ענטהאַלטען התחייבותן פון ביידע אָנטיילנעהמער נישט צו מישען זיך אין דער אינערליכער פּאָליטיק פון אַן אַנדער מלוכה. און נישט צו אונטערשטיצען רעוואָלוציאָנערע בעוועגונגען וואָס זאָלען זײַן געווענדעט געגען איינעם פון די בעטייליגטע צדדים. דער דאָזיגער טראַקטאַט וועט קאָנען ווירקליך שאַפען אַ בערוהיגונג אין מיטעל־אייראָפּע.

עס ווערט אויסגעדריקט די האָפנונג אַז אויף דעם פּאַקט וועלען זיך אַנשליסען אַלע מלוכות, וואָס זענען פעראינטערעסירט אין די ענינים פון מיטעל־אייראָפּע.

חוץ עסטרייך און אַלע מלוכות, וואָס געפינען זיך אין שכנות מיט איהר וועט די אײַנלאַדונג צו בעטייליגען זיך אין דעם פּאַקט אויך געשיקט ווער־

רען צו דײַטשלאַנד, און וואַהרשײַנליך צו ענגלאַנד, רומעניען און פּוילען.

„אַ געשעהעניש פון אַ וועלט-בעדייטונג"

פּאַריז, 2 (ספּ. טעל.) אין די פּאַריזער פּאָליטישע קרייזען פערזיכערט מען, אַז דער בע־שלוס פון דעם מין. לאַוואַל'ס אַרויספאָהר קיין רוים וועט אָנגענומען ווערען מיט צופרידענהייט אין גאַנץ אייראָפּאַ, ווײַל אַ ממשות'דיגע פּאָליטישע דערנעהנטערונג צווישען פראַנקרייך און איטאַליען שטעלט מיט זיך פאָר איינעם פון די הויפּט פאַק־טאָרען פון דערהאַלטען די אָרגאַניזאַציע פון שלום. מחמת דעם — שרײַבט „האַוואַס" — דאַרף די בע־גענעניש פון מוסאָליני'ן מיט לאַוואַל'ן בעטראַכט ווערען אַלס געשעהעניש פון אַ וועלט-בעדייטונג.

צופרידענקייט אין לאָנדאָן

לאָנדאָן, 2 (ספּ. טעל.)

די ענגלישע אָפיציעלע קרייזען האָבען מיט גרויס דערלייכטערונג אויפגענומען די ידיעה וועגען דער בעשלאָסענער רייזע פון'ם מין. לאַוואַל קיין רוים.

דאָס אויסגלייכען פון די חילוקי דעות צווי־שען פראַנקרייך און איטאַליען איז זינט אַ ריי־ה מיט יאָהרען געווען דער ציל פון דער בריטישער פּאָליטיק, וועלכע האָט זיך אָפּגעגעבען אַ דין

וחשבון, אַז אַ פראַנצויזיש-איטאַליענישע דער־נעהנטערונג בילדעט מיט זיך אַן אויסגאַנגס-פּונקט פאַר דער רעגולירונג פון דער סיטואַציע אין מיטעל-אייראָפּאַ.

ס'איז נאָך דאַ צו רעדען!
וועגען ספּעציפיש פראַנצויזיש-איטאַליענישע ענינים

פּאַריז, 2 (ספּ. טעל.)

בעת זײַן וויזיט אין רוים וועט זיך דער מין. לאַוואַל — לויט ווי עס איז מודיע דער רוי־מישער האַוואַס-קאָרעספּאָנדענט — נישט בעגרע־ניצען בלויז מיטן אונטערשרײַבען די שוין דורך דער קאַנצעלאַריע אויסגעאַרבייטעטע טעקסטען, נאָר ער וועט אויך, בהסכם מיט מוסאָליני'ן, אָננעהמען אַ דעציזיע בנוגע געוויסע פּרטים, וואָס זענען לעת עתה נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען.

גענויער גערעדט — זאָל שוין דער ענין אײַ־ראָפּעאישער פּאַקט זײַן אַנ'ערלעדיגטער ענין. ספּע־ציפיש פראַנצויזיש-איטאַליענישע ענינים זאָלען נאָך בעזונדער אַרומגערעדט ווערען צווישען מין. לאַ־וואַל און מוסאָליני'ן.

וועגען דער פראַגע — גאַראַנטיע פון עסט־רײַכס אונאָפּהענגיגקייט איז געקומען צו אַ הסכם אַ דאַנק דער דיפּלאָמאַטישער אַרבייט, וואָס איז גלייכצייטיג נעכטען אַדורכגעפיהרט געוואָרען סײַ אין רוים און סײַ אין פּאַריז.

די בעציהונגען מיט די אַראַבער פערבעסערט זיך
רעדע פון בערל לאָקער אויף דער סעסיע פון אַדמיניסטראַטיווען ראַט

ניו־יאָרק, 2. (יט"א טעלעגראַפיש).

אויף דער סעסיע פון אַדמיניסטראַטיווען ראַט האָט בערל לאָקער געהאַלטען אַ רעדע וועגען דער פּאָליטישער לאַגע אין וועלכע ער האָט געזאָגט, אַז די בעציהונגען מיט די אַראַבער פערבעסערען זיך. ער האָט זיך אויך אַרויסגעזאָגט געגען לעגיסלאַטי־ווען ראַט.

* * *

לאָנדאָן, 2. (יט"א טעלעגראַפיש).

דאָס ביוראָ פון דער יודישער אַגענץ טיילט מען מיט פון ניו־יאָרק, אַז אויף דער סעסיע פון אַד־מיניסטראַטיווען ראַט זענען געשאַפען געוואָרען אַ ריי־ה קאָמיסיעס, צווישען אַנדערע: פּאָליטישע, קאָר־לאַניזאַטאָרישע און וועגען קאָלאָניזירען דײַטשע יי־דען אין ארץ־ישראל.

באַנקראָט פון אַ גרויסער מעבעל-פאַבריק אין ראַדאָמסק

ראַדאָמסק, 2. (טעלעפאָניש).

אויפ'ן יסוד פון אַ דעצי־יע פון פּעטריקאָווער קרייז־געריכט איז דערקלערט געוואָרען אַלס באַנ־קראָט די מעבעל־פירמע „ק. וואַגשע און קאָמפּ." אין ראַדאָמסק.

פריהער האָט די פאַבריק בעשעפטיגט טויזענט אַרבייטער און לעצטענס — אַן ערך 200.

קאָנפיסקירט ערב-חנאות-באַי-קאָט-אויפרופען, אָבער ערשט נאָך די... חגאות

ווין (יט"א) די מאַכט אָרגאַנען האָבען פעראָרדענט צו קאָנפיסקירען אַנ'אַנטי־יודישע באַי־קאָט שריפט א.ט. „קלייב זיך פונאַנדער — ווער עס איז יוד און ווער קריסט". וועלכע איז געהאַט פערשפּרייט געוואָרען פאַר די ווייהנאַכט חגאות ספּעציעל צום חגאות־באַיקאָט פון יודישע געשעפטען. די קאָנפיסקאַטע איז פעראָרדענט געוואָרען צוליב דער אינטערווענץ פון דער וויענער יודישער קהלה־פערוואַלטונג, אָבער ערשט מיט עטליכע טעג צוריק, אַלזאָ נאָכדעם, ווי די חגאות זענען שוין געווען לאַנג פערבײַ.

הילף פאַר יודען אין פּוילען
הײַנט אַ בעראַטונג אין „בני ברית"

וואַרשאַ, 2 (יט"א טעלעגראַפיש)

מאָרגען (הײַנט) קומט פאָר אין „בני ברית" אַ בעראַטונג וועגען די אויסלענדישע הילף פאַר די יודען אין פּוילען.

די אײַנלאַדונגען צו דער בעראַטונג האָבען אונטערגעשריבען: שערעשעווסקי, הרב רובינשטיין, ראַבינער שאָר, דעפּ. ד"ר טהאָן און ד"ר גרשון לעווין.

פראָצעס פון פערברעכער

וואס האט צוגערויבט און דערמאָרדעט לינדבערגס קינד

בערלין, 2 (ספּ. טעל.)

פון ניו-יאָרק איז מען מודיע, אז דער פּראָצעס געגען הויפּטמאַנען, וועלכער האָט בשעתו צוגערויבט און דערמאָרדעט לינדבערגס קינד, האָט זיך היינט אָנגעהויבן אינ'ם געריכט פונ'ם שטעטל פלעמינגטאָן (שטאַט ניו-דזשערסי).

דער פּראָצעס האָט זיך אָנגעהויבן מיט'ן בעשטימען געשוואוירענע ריכטער. אַ'עלטערע פרוי, וואָס איז אויך בעשטימט געוואָרען אַלס געשוואוירענע ריכטערין, האָט זיך אָפּגעזאָגט דערפון, דערקלערענדיג, אַז זי איז אַ געגנערין פון טויט-שטראָף.

עס זענען אָנגעקומען 700 צייטונגס-קאָרעספּאָנדענטען און פאָטאָגראַפיסטען.

דער פּראָצעס וועט געדויערן אַ חודש צייט.

אויפ'ן פּראָצעס איז אויך אָנוועזענד דער פּילאָט. לינדבערג, וועלכער מיידט בפירוש אויס אַ קוק צו טון אויף דעם רויב-מערדער.

ווידערקלאַנגען פון דער רעוואָ-לוציע אין שפּאַניען

מאַדריד, 2. (ספּ. טעל.) דער רעגירונגס-קאָמיסאַר אין גיאָן איז אינ'ם פּראָצעס געגען די אַנטיילנעמער אין דער רעוואָלוציאָנערער בעוועגונג, אַרויס מיט דער פאָדערונג צו אַרויסטראָגען אַ טויט-אורטייל פאַר 26 פון די געמשפּטע.

אוויעדאָ, 2. (ספּ. טעל.) אַ מיליטער-פּאַטראָל האָט זיך בעגעגענט מיט אַ גרופּע פון רעוואָלוציאָנערען וועלכע האָבען זיך דאַ"ט אויסבעהאַלטען זינט עס איז דערשטיקט געוואָרען דער אָקטאָבער-אויפשטאַנד.

בעת דער שיסעריי זענען צוויי אויפשטענדיגע דערהרגעט געוואָרען.

מ'זוכט די אַפּאָזיציאָנערען

בערלין, 2. (ספּ. טעל.)

נאָכן ליקווידירען דעם „לעניגראַדער צענטער" פון דער קאָמוניסטישער זינאָוויעוו-אָפּאָזיציע און דערווייסען די מיטגלידער פון'ם דאָזיגען צענטרום, בעמיהט זיך די סאָוועטישע מאַכט צו ענטדעקען די פעררצווייגונגען פון דער דאָזיגער אָרגאַניזאַציע אויף דער פּראָווינץ. מען זאָל האָבען פעסטגעשטעלט אַז דאָס „לענינגראַדער צענטרום" זאָל האָבען רעגולער אַרויסגעשיקט איהרע קורירען אויף דער פּראָווינץ.

אין זאַקאָפּאַנע — טיפער שניי

זאַקאָפּאַנע, 2. (טעלעפאָניש).

אין זאַקאָפּאַנע און אין די טאַטרען פאַלט נאָך אַלץ אַ שניי. די טיף פונ'ם שניי אין זאַקאָפּאַנע גופא גרייכט איבער צעהן סענטימעטער.

נאַכן פערפיינלינגען די יוד. קינדער

קאָנפיסקירט דאָס ערציהונגס-היים און זיין אינווענטאר

א קאַפּיטעל פון דער יודישער ווירקליכקייט אין דייטשלאַנד

בערלין, (יט"א) אין „רייכס-אַנצייגער" פון 31 דעצעמבער איז ערשינען פאָלגענדע „בעקאַנטמאַכונג":

אויפ'ן יסוד פון געזעץ פון 26-טען מאַי 1933 וועגען ליקווידאַציע פון קאָמוניסטישען אייגענטום, אין פערבינדונג מיט'ן געזעץ פון 14-טען יולי 1933 וועגען דער קאָנפיסקאַטע פון פאָלקס-און שטאַטס-פיינדליכען פערמעגען, ווערט קאָנפיסקירט לטובת דעם לאַנד פּרייסען דער גאַנצער אינווענטאַר פון דעם אַמאָליגען יודישען ערציהונגס-היים אין וואלציג (קרייז בעזקאָוו-שטאָרקאָוו)".

די קאָנפיסקאַטע פון אייגענטום פון יוד. ערציהונגס-היים אין וואלציג איז דער לעצטער אַקט פון נגישה, וועלכע האָט זיך אָנגעהויבן געגען דער דאָזיגער יודישער אינסטיטוציע, קורץ נאָכ'ן איבערנעמען די מאַכט דורך דער היטלער פּאַרטיי.

א געוויסען מאַי-טאָג 1933 זענען דורך פּ. אָ.-לייט ארעסטירט און איבערגעפיהרט געוואָרען אין קאָנצענטראַציאָנס-לאַגער אָריאַניענבורג 39 תלמודידים פון וואלציגער ערציהונגס-היים, וואו דער יונגסטער פון זיי איז אַלט געווען 13 יאָהר. אלס תירוץ צו דער אינטערנירונג פון די יודישע קינדער האָבען געדינט די „רעוואָלטאַטען" פון א רעוויזיע, וואָס איז דורכגעפיהרט געוואָרען אין ערציהונגס-היים און בעת וועלכער מען זאָל כלומרשט האָבען געפונען קאָמוניסטישע ליטעראַטור. קיין איינס פון די קינדער און קיין איינער פון די ערציהער האָט וועגען קיין שום קאָמוניסטישער ליטעראַטור און ערציהונגס-הויז אין דער ווירקליכקייט גאָרנישט געוואוסט. דורך שרעקליכע ענויים האָט מען אָבער פון די קינדער אַרויסגעצוואונגען די ערקלערונג, אַז זיי זענען געווען טעטיג קאָמוניסטיש. זעקס וואָכען לאַנג זענען די קינדער אָפּגעזעסען אין קאָנצענטראַציאָנס לאַגער.

פינף פון זיי זענען פון אָראַניענבורג אַרויס צעליש פערדאַרבען אויפ'ן גאַנצען לעבען. די ענויים קשים פון די יודישע קינדער זענען געשילדערט געוואָרען אין מעהרערע פּובליקאַציעס איבער דעם אָראַניענבורגער קאָנצענטראַציאָנס-לאַגער.

איצט איז דאָס יודישע ערציהונגס-היים אין וואלציג פולשטענדיג ליקווידירט געוואָרען און זיין אייגענטום איז קאָנפיסקירט געוואָרען לטובת פּרייסען. די מאָטיווירונג פון דער קאָנפיסקאַטע, ווי זי ווערט געגעבען אין דער אויבען-געבראַכטער אָפיציעלער „בעקאַנטמאַכונג", איז נאַטירליך אויסגערעכענט בלויז צו רעפּאַרמירען די אינסטיטוציעס פון יודישער סאָציאַלער הילף אין דייטשלאַנד. דער וואלציגער ערציהונגס-היים איז אויסגעהאַלטען געוואָרען דורך די יודישע שפּיצען-אָרגאַניזאַציעס פאַר סאָציאַלען שוץ, וועלכע האָבען געוויס נישט געקענט האָבען קיין אינטערעס אין אַ קאָמוניסטישער בעאיינפלוסונג פון דער דורך זיי ערצויגענער יוגענד.

די 1-טע און ביליגסטע קוועלע פון

רעשטען

אויף פּאַלטענס און אַנציגער

פון די בעסטע ביליצער און טאָמאַשאָווער סחורות, די מאָדערנסטע מוסטערן, אין אַ גרויסען אויסוואַהל, בעקומט מען נאָר ביי

R. Szczęśliwy

לאָדז, 5 נאָוואָמיעסקא 5

טעל. 156-09

גערונקס, פראַנט 2 שטאָק.

צו אַלע מיינע געעהרטע קונדען!

דרוקעריי

בראַמבערג

לאָדז, צעגעלניאַנא 8

איז ערעפענט

אַלע-אַרט דרוק-אַרבייט

ווערט שוין אָנגענומען

כריסטע שריפטען

מאָדערנע אָרנאַמענטען

שייטלען

מיט פּאַריזער שרינדעז

ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאַסיג און רעיעל אויסגעאַרבייט צו ביליגע פּרייזען

ביי קערש, סטוועראָווא 15

אויערען, נאָז און האַלז קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פּיעטריקאָווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוויי אָפּעראַציע א. ז. וו.) ווי אויך אַמבולאַטאָרישעס פון 11-1 און פון 5-8 אָוונט.

Dr. med.

Haltrecht

ספּעציאַל-ארצט פאַר הויט-און געשלעכטס-קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21

נעמט אָן פון 8—11 פריה און פון 1.50—2.30 מיטאָג און פון 5—9 אָוו. זונטאָג פון 10—1 בייטאָג.

אַלע אַרט אַנאַליזען.

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזן פאַר פרויען אַ ספּעציעלער ווארטע-זאַל

Dr. med.

ROZENHAUZ-EDELISTOWA

ספּעציאַל-ארצט פאַר קינדער-קראַנקהייטען

וואוינט איצט פּאָלודניאָווא 6

טעל. 110-49

נעהמט אָן פון 8 — 9 פריה און פון 4 — 6 נאָכמיטאָג.

אויגען-קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פּיעטריקאָווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אָן שטענדיגע אויגען-קראַנקע (צוועק אָפּעראַציע א. ז. וו.), ווי אויך אַמבולאַטאָרישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אָוונט.

פיזיקאַליש-טעראַפּישער גאַבינעט

ביי „לינת הצדק"

איז טעטיג טעגליך פון 11—1 פאַרמיטאָג און פון 4—6 נאָכמ. און געפינט זיך אונטער דער אויפזיכט פון אַ דאָקטאָר-ספּעצ.

קרעמפּינגטע פּרייזען. דיאַטערמיע 2 זל. עלעקטרישע בעדער 1.50 זל. סאָלוקס 1.50, קוואַרץ-לאָמפּען 75 גר. פאַר אונבעמיטעלטע הנחה-פּרייזן

די נאָכמ.-פּאַנאָמאָוויע ביי „לינת הצדק" פיהרט אונטער קראַנקע אין שטאָט און אויסער דער שטאָט.

DR.

Różaner

ווענעראָלאָגישער אַמבולאַטאָריום

סעקסועלע בעראַטונג

פון 12—2 אין דער

לעטשניצע זגערושער 17.

Dr.

Wajnberg

ספּעצ. פון לונגען- און האַרץ-קראַנקהייטען

וואוינט יעצט פּיעטריקאָווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אָן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אָוו.

Dr. med.

Leon Familier

אינערליכע און קינדער-קראַנקהייטען

6. שערפּיעץ 37 (בענעדיקטאַ)

נעהמט אָן פון 5—7 נאָכמ.

Dr. J. Lubicz

כירורג און אַרטאָפּעד

9 פּאָלודניאָווא 9,

טעל. 183-17

צוריקגעקעהרט

Dr. Zygmunt

Henrykowski

ספּעציאַל-ארצט פאַר ווענערישע הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוועכע

האָט זיך איבערגעצויגען אויף פּיעטריקאָווער 86

טעל. 143-63

נעהמט אָן פון 8—11 און פון 6—9 אָוונט.

פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.

פאַר גאַרד,

ביושוטעריע

און לאָמבאַרד-קוויטעס

צאָהלט די העכסטע פּרייזען

אליזאר פיאלקא

פּיעטריקאָווער 7.

די פערוואַלטונג פון דער געזעלש. צו פלעגען קראַנקע „בקור חולים" און דער קאָמיטעט „אוזדראָוויסקא" מאַכט בעקאַנט, אַז אין חודש יאַנואַר 1935 וועלען אָפּגעריכט ווערען הזכרות אין דער סינאַגאָגע פון דער געז. אויף פּל. וואָלנאָשטשי 10, צו וועלכע עס לאַדען איין קרובים, פריינד און בעקאַנטע לויט'ן סדר:

דעם	4 יאַנואַר	8	פריה	נאָך נ"ע משה קאהאן
„	4 „	12.30	בייטאָג	„ „ נאַטאַן טשאַמאַנסקי
„	6 „	12.30	„	„ „ טעאָפיל נייפעלד
„	6 „	1	„	„ „ סאַלאָמעא גוטמאַן
„	7 „	12.30	„	„ „ היימאַן דאַבראַניצקי
„	8 „	8	פריה	„ „ לוציאַנאַ סאַן
„	9 „	12.30	בייטאָג	„ „ הערמאַן ל. גרינשפּאַן
„	10 „	12.30	„	„ „ העלענאַ וויטאַלדאַווא קרול
„	10 „	1	„	„ „ מיכאַל לינדענפעלד
„	12 „	10	פריה	„ „ עליאַש פּאַנסקי
„	13 „	12	בייטאָג	„ „ לויס אבראַמאָוויטש
„	13 „	12.30	„	„ „ בן-ציון שולמאַן
„	13 „	1	„	„ „ מאַריאַ און וולאַדיסלאַוו נייפעלד
„	14 „	8	פריה	„ „ ישכר שעפּס
„	14 „	8	„	„ „ שמעון גאָלדבלום
„	16 „	12.30	בייטאָג	„ „ בערטאַ כאַסינאַוו
„	18 „	8	פריה	„ „ חנה מלכה קרול
„	20 „	12.30	בייטאָג	„ „ איזידאָר וויזנער
„	21 „	8	פריה	„ „ יאַקוב פּרוססאַק
„	21 „	8	„	„ „ עזריעל ראָזען
„	22 „	12.30	בייטאָג	„ „ יאַקוב מאַסקאָוויטש
„	24 „	8	פריה	„ „ מאַריאַ שטיין
„	25 „	8	„	„ „ ראָזאַליאַ ראָזענבלאַט
„	25 „	8	„	„ „ לעאָניאַ פּאָזנאַנסקאַ
„	25 „	8	„	„ „ גאָלדאַ פּריוועס
„	25 „	12.30	בייטאָג	„ „ נאַטאַן ענגעלמאַן
„	25 „	1	„	„ „ דיר. אלבערט קאָן
„	26 „	10	פריה	„ „ פעליציאַ ראָזענטאַל
„	28 „	8	„	„ „ הינדאַ סאַלאָמאָנאָוויטש
„	28 „	12.30	בייטאָג	„ „ יוזעף טשאַמאַנסקי
„	30 „	12	„	„ „ פּייטעל וואָלף
„	30 „	12.30	„	„ „ מאַקס שרעטער
„	30 „	1	בייטאָג	„ „ סטעפען זילבערשטיין

אונזער חשוב'ן עהרען-מיטגליד

חבר איגנאַצי פּרישמאַן

צוליב'ן טויט פון זיין

פאָטער

דריקט אויס אויפריכטיגען ביילייד

די פערוואַלטונג פון לאָדזער יודישען ספּאָרט-קלוב „מכבי".

17

יודען אין ארץ-ישראל
בעטרעפן 26 פראצ. פון דער אלגעמיינער בעפעלקערונג

ירושלים, 2 (יט"א טעלעגראפיש)
לויט דעם לעצטען אפיציעלען בעריכט, וואוינען איצט אין ארץ-ישראל 307,312 יודען. ד.ה. 26 פראצענט פון דער אלגעמיינער בעפעלקערונג.

אין יאהר 1931 האט די יודישע בעפעלקערונג אויסגעמאכט 17 פראצענט.

225 תימנ'ער יודען
אנגעקומען קיין חיפה

ירושלים, 2 (יט"א טעלעגראפיש)
קיין חיפה זענען אנגעקומען 225 תימנ'ער יודען.

65 געליטענע משפחות פון דער פערפלייצונג
זענען איינגעארדענט געווארען אויפ'ן חשבון פון ירושלים'ער שטאט-פערוואלטונג

ירושלים, 2 (יט"א טעלעגראפיש)
די שטאט-פערוואלטונג האט פראוויזאריש איינגעארדענט 65 משפחות פון די געליטענע פון דער פערפלייצונג.

דער רעטונגס-קאמיטעט פון תל-אביב האט געגעבען 600 פונט דרינגענדע הילף פאר די געליטענע.

שווייצארישע קאנטאנען
קעמפען געגען דער אנטיסעמיטישער מגפה

ציריך, (יט"א) אין ציריכער געמיינדע-ראט זענען אויף דער לעצטער פלענאר-זיצונג אריינגעטראגען געווארען אינטערפעלאציעס וועגען די אנטיסעמיטישע אויסשרייטונגען אין ציריך פון נאוועמבער ס. י., בעת עס איז דארט אויפגעטרעטען דער קאנסול פון די ראווער "ברויכטערפ" ... די מעפטעליה". די אינטערפעלאציעס האבען אריינגעטראגען די סאציאליסטען, קאמוניסטען און דער אנטיסעמיטישער „נאציאנאלער פראנט". דער אינטערפעלאנט פון דעם „נאציאנאלען פראנט" האט, נאטירליך, געפאדערט צו קעמפען מיט דער „געפאהר פון דער גייסטיגער און מאראלישער איבערפרעמדונג דורך יודישע עלעמענטען" א.א.וו.

דער פארשטעהער פון דער געמיינדע-פערוואלטונג, ד"ר באומבערגער האט אין זיין ענטפער צוערשט אויספיהרליך געשילדערט דעם פערלויף פון די אנטיסעמיטישע דעמאנסטראציעס. ער האט אויסגעדריקט דעם בעדויערן פון דער פערוואלטונג צוליב די געשעהענישען, וועלכע זענען באין אופן נישט געאייגענט צו הויבען דעם אנזעהן פון דער שטאט. די שטאט-פערוואלטונג וועט אויך להבא, ווי ביז איצט, ביי אלע עהנליכע ארויסטרעטונגען, פון וועלכער זייט זיי זאלען נישט קומען, אננעמען אלע אין רשות שטעהענדע מיטלען, כדי די דאזיגע ארויסטרעטונגען צו בעקעמפען.

לסוף האט דר. באומבערגער ערקלערט, אז די שטאט פערוואלטונג האט זיך געווענדעט צו דער ציריכער קאנטאנאל רעגירונג וועגען פארבאט די פראגע פון ארויסגעבען א בעזונדערן פערבאט פון יודענפיינדליכע דעמאנסטראציעס לויט'ן מוסטער פון פערבאט, וואס איז לעצטענס ארויסגעגעבען געווארען אין באזעלער קאנטאן.

די ווייטערע דיסקוסיע איבער די אנטיסעמיטישע נאוועמבער ארויסטרעטונגען איז אפגעלעגט געווארען אויף די ערשטע טעג יאנואר.

באזעל (יט"א) אויפ'ן יסוד פון דער נישט לאנג ארויסגעגעבענער פעראָרדנונג פון דער באזעלער קאנטאנאל רעגירונג געגען אנטיסעמיטישער העץ פראפאגאנדע איז קאנפיסקירט געווארען דער לעצטער נומער פון „פאלקסבונד", ארגאן פון „נאציאנאלען פראנט", פאר א יודענהעצערישען ארטיקעל. געגען פעראנטווארטליכען ארויסגעבער פון דער צייטשריפט איז פערפיהרט געווארען א געריכטליכע אקציע.

אינטערנאציאנאלע ארבייטס-פערמיטלונגס-ביורא
געעפענט אין ארץ-ישראל

ירושלים, 2 (יט"א טעלעגראפיש)
אין שכונות מאנטעפיארע איז געעפענט געווארען די ערשטע נייטראלע ארבייטס-פערמיטלונגס-ביורא.

באהן-קאמוניקאציע מיט חיפה איז שוין צוריקגעשטעלט

ירושלים, 2 (יט"א טעלעגראפיש)
נעכטען איז צוריקגעשטעלט געווארען די באהן-קאמוניקאציע מיט חיפה.

העברעאישע טעלעגראמען
ווערן שוין אנגענומען אין ארץ-ישראל

ירושלים, 2. (יט"א טעלעגראפיש). אין ארץ-ישראל ווערען שוין אנגענומען דעפעשען אין העברעאישען אלף בית, די ערשטע העברעאישע דעפעשע האט ארויסגעשיקט ישראל אמקאן צו אלע יודישע רעדאקציעס.

ענטוויקלונג פון אייזענבאהן-וועזען אין א"י

ירושלים (יט"א) אין יאנואר וועט פון לאנדאן אפפאהרען קיין א"י דער געוו. גענעראל-דירעקטאר פון די ענגלישע אייזענבאהנען און איצטיגער מיטגליד פון בעראטונגס-קאמיטעט פאר קאלאניאל-ענטוויקלונג סער פעליקס פאול, וועלכער וועט ווײלענדיג אין א"י אויספארשען פון דער פינאנציעלער אוןווירטשאפטליכער זייט דעם פלאן צו שאפען אנ'אבצווייגונג פון דער הויפטליניע פון די א"י-באהנען קיין יפו—תל-אביב. ווי בעקאנט, פאדערט שוין זייט פיל יאהרען די בעפעלקערונג פון יפו און תל-אביב, אז דער באהן-קנופ פון לוד זאל אריבערטראגען ווערען קיין יפו—תל-אביב. מען נעמט אן, אז די קאסטען פון דער איבערטראגונג, וואס ווערען בערעכענט אויף 350 טויזענד פונט, וועלען אין א גאנץ קורצער צייט צוריקגעדעקט ווערען פון דער ערווארטעטער פערשטארקטער באהן-קאמוניקאציע.

דער „בורזשואזער" סילוועסטער אין ראטען-פערבאנד

מאסקווע, 2. (ספ. טעל.)
סיי דער לעצטער טאג פון אלטען יאהר, סיי דער ערשטער טאג פון ביידעם זענען אין ראטען-פערבאנד אדורך רוהיג.

דער היי־יאהריגער סילוועסטער איז געווען דער ערשטער פאר דער צייט זינט עס עקזיסטירט די ראטען־מאכט, וואס די סאוויעטישע בירגער האבען זיך מאסענווייז אויף א ברייטען אופן, געווילט אין די מאסקווער נאכט־לאקאלען ווי אויך אין פריוואט־וואוינונגען.

דער איינציגער מענש, וועלכער האט אויסגעמיטען די פערוויילונגען איז געוועזען סטאלין, וועלכער האט איז משך פון דער גאנצער נאכט געארבייט אין'ם בנין פון'ם צענטראלען אויספיהרונגס־קאמיטעט, אין'ם קאבינעט פון געוועזענעם סעקרעטאר.

ציהונג פון דער „דאלארובקע"

ווארשא, 2 (טעלעפאניש)
בעת דער ציהונג פון דאלארובקא זענען געווינסען געפאלען אויף פאלגענדע נומערן:

12.000 דאלאר אויף נומער 100080.

3.000 דאלאר אויף די נומערן 310608 1431004.

1000 דאלאר אויף די נומערן: 626551, 779428 358909 830532 1361251 1263475 531139.

500 דאלאר אויף די נומערן: 1423215 1273476 1106872 1420318 420601 560158 1379895 806994 1035711 406056.

100 דאלאר אויף די נומערן: 76287

309739	602998	1276292	974661	902028
541556	1064016	930003	258125	916380
944537	1028641	567191	832330	1227161
1035366	1327325	751149	473208	932620
1144030	487166	774312	732839	306568
803038	956844	1021997	1142554	1293622
793203	3634	719569	462017	1225663
52297	1206316	912242	250944	583231
851781	146822	222674	699521	223835
353276	107740	44091	50778	827868
1384312	1276323	1420507		1420283
109964	1435386	1166348	1279260	84314
1478445	15356	1194348	889392	1179336
827389	1178281	240225	451707	1190820
1299077	156253	886920	1390032	1301009

צי איז נויטיג און צוועקמעסיג די צענטראלע יודישע ווירטשאפטליכע קאמיסיע?
יודישע געזעלשאפטליכע טוער זאגען זיך ארויס וועגען דעם פראיעקט פון קאמיטעט פון יודישע דעלעגאציעס
אנקעטע פון דער יודישער טעלעגראפען-אגענטור

ווארשע, (יט"א). דער קאמיטעט פון יודישע דעלעגאציעס האט ווי יט"א האט שוין מיטגעטיילט בעשלאסען צו שאפען א ווירטשאפטליכע צענטראל-קאמיסיע אין פאריז, וועלכע זאל צוזאמענארבייטען מיט א גלייכצייטיג פראיעקטירטען ווירטשאפטס-ראט אין ווארשע.

לויט דער פארמולירונג פון קאמיטעט פון יודישע דעלעגאציעס זאל די געפלאנטע קערפערשאפט האבען די אויפגאבע:

א) נאכצופאלגען די ענטוויקלונג פון די עקאנאמישע פערהעלטנישען פון די יודען אין צוזאמענהאנג מיט די וואנדלונגען פון דער ווירטשאפטס סטרוקטור אין די בעטרעפענדע לענדער, די געזאמעלטע מאטעריאלען פארשטעלען אין אביעקטיווער פארם דער וועלט-עפענטליכקייט און אויף דעם אופן אויפדעקן דעם בכיוון־מאסקירטע צוזעהמען ביי דער יודישער בעפעלקערונג איהר עקזיסטענץ־מעגליכקייטען.

ב) פארצובערייטען דעם פראיעקט פון א ווירטשאפטס־פראגראם וועלכער זאל פארגעשטעלט ווערען דעם יודישען וועלט־קאנגרעס, וואס דארף זיך צונויפקומען.

אין צוזאמענהאנג מיט דער דאזיגער איניציאטיווע פון פאריזער קאמיטעט פון יודישע דעלעגאציעס האט די יודישע טעלעגראפען־אגענטור זיך געווענדעט צו א רייה געזעלשאפטליכע טוער מיט פאלגענדע אנפראגען:

1) צי איז צוועקמעסיג צו שאפען אנ'אלגעמיינע ווירטשאפטליכע קערפערשאפט פאר די יודען אין פערשידענע לענדער, וועלכע לעבען אין פערשידענע ווירטשאפטליכע סטרוקטורען, און אויב יא, וואס פאר אויסזיכטען זענען פאראן, אז דער פראיעקט זאל פערווירקליכט ווערען אין לעבען?

2) לויט וועלכען מאדוס דארף געשאפען ווערען די דאזיגע ווירטשאפטליכע קערפערשאפט?

3) וועלכע אויפגאבען דארף זיך די קערפערשאפט שטעלען פאר דער נאהענטער און וויטערער צוקונפט?

די ערהאלטענע תשובות אויף דער אנקעטע וועט די יודישע טעלעגראפען־אגענטור פערעפענטליכען לויט דער רייה פון זייער ערהאלטען.

מיינונג פון געוו. סענאטאר רפאל שערעשעווסקי

הגם עס איז אוממעגליך פון פאראויס פארזעהן, וועלכע קאנקרעטע נוצען די קערפערשאפט וואס ווערט פראיעקטירט דורכן קאמיטעט פון יודישע דעלעגאציעס, וועט ברענגען דער יודישער בעפעלקערונג, וואס מאטערט זיך אונטער דער לאסט פון ווירטשאפטליכען קריזיס, האלט איך אבער דאך, אז מען וואלט בעדארפט בעגריסען די ענטשטעהונג פון אנ'אינסטיטוציע, אין וועלכער עס זאלען זיין צענטראליזירט ידיעות וועגען דער לאגע און בעדערפענישען פון דער יודישער בעפעלקערונג אין די בעזונדערע לענדער, מען דארף בעמליך געדענקען, אז ביי די איצטיגע זיך בייטענדע קאניונקטורען, וועלכע די יודישע לאגע אונטערליגט אין פערשידענע לענדער, איז נישט בגלות, וואס דער מארגענדיגער טאג וועט ברענגען דעם אדער יענעם יודישען קבוץ. צי די יודען פון א וועלכען עס אין לאנד, וואס זענען הייגט די נותנים, וואס קומען צו הילף זייערע מיטברידער אין אנדערע לענדער, וועלען מחמת די גורל - ענדערונגען נישט ווערען קיין מקבלים, אזעלכע לענדער וואס בעמיהען זיך און געניסען פון דער מיטהילף פון זייערע ברידער אין לענדער מיט א גינסטיגער לאגע.

אויב אימיצער, וועלכער איז אונטערשטעלט איבערצייגט איבער דער דויערהאפטיגקייט פון די שוין ערהאבענע און אפילו דורך דער טראדיציע געהייליגטע פאזיציעס האט וועלען דעם געזאגטען געקאנט האבען וועלכע ספקות, דא איז שוין אבער די טרויעריגע ערפאהרונגען פון די דייטשע יודען געמוזט אלעמען אויסהיילען פון אזא ארט „צוטרוי".

עס וואלט דעריבער אהן ספק געווען נוצליך צו קאנצענטרירען אלע געוויסענהאפט געזאמעלטע ידיעות און מאסגעבענדע אינפארמאציעס וועגען דער לאגע פון דער יודישער בעפעלקערונג אין די בעזונדערע לענדער, די נויטווענדיגקייט פון אזא ארט אינסטיטוציע רוקט זיך ארויס שוין צוליב דעם, כדי צו קענען דינען מיט די מעגליכסט צוועקמעסיגע און קאנקרעטע אנווייזונגען ביי יעדען פרוב אנצוהויבען אנ'אקציע פון ווירטשאפטליכע הילף לטובת די יודען פון דעם אדער יענעם לאנד.

אט טאקע לעצטענס איז איינגעטרעטען דאס מין לאגע, די ענגלישע יודען, וועלענדיג קומען צוהילף די יודען אין פוילען, זוכען מאסגעבענדע אינפארמאציעס און אבער אפטמאלס אפהענגיג בלויז פון א צופאל. אזוי למשל, האט לעצטענס אין ווארשע געווײלט דער פארשטעהער פון א געוויסער יודישער ארגאניזאציע אין ענגלאנד, וועלכער איז העלעגירט געווארען צו פארשען די לאגע און אויפגעמען א בעשיידענע אבער דאך קאנקרעטע הילפסאקציע, געשעהען איז אבער אזוי אז אנשטאט צו מאסגעבענדע שטעלען האט יענער דעלעגאט געטראפען צו די קרייזען, מיט וועלכע עס האבען איהם על פי צופאל געבונדען געזעלשאפטליכע בעציהונגען.

וואס שייך דעם פראיעקט פון שאפען אנ'אנגעה. ווירטשאפטס־ראט אין ווארשע, דארף מען צווייפלען אין דער צוועקמעסיגקייט פון אזא אינסטיטוציע שוין צוליב דעם, וואס אלע צווייגען פון יודישען ווירטשאפטליכען לעבען אין פוילען האבען דאך שוין זייערע צענטראלען וועלכע קענען דינען מיט די דורך זיי געזאמעלטע דאטען און ערפאהרונגען אויף די ענטשפרעכענדע אפשניטען פון ווירטשאפטליכען לעבען.

מיינונג פון געוו. דעפוטאט דר. יעקב וויגאדזקי

1) איך האלט דעם בעשלוס פון קאמיטעט פון יודישע דעלעגאציעס צו שאפען א יודישע צענטראלע ווירטשאפטס־קאמיסיע אין פאריז פאר א זעהר געלונגענעם און פאר א דבר בעתו: דאס איז א זיכער געטראפען אופן ווי צו שאפען אנ'אלטוועלטליכע יודישע לעגיטימע פארשטעהערשאפט דערעיקר אויפן פארום פון פעלקערבונד, א פארשטעהערשאפט וועלכע וועט קענען און מוזען קעמפען פאר יודישע רעכט אין דער גאנצער וועלט.

פאר אונזערע אויגען קומט פאר א גרויסע היסטארישע עובדא, אז יודען פון דער גאנצער וועלט פעראיינען זיך אלץ ענגער און ענגער און שאפען א פעראייניגטען כוח, וועלכער פערלאזט די אלטע יודישע פאסיוויטעט און שטרעבט צו ווערען אנ'אקטיווער קאמף־כוח!

אין דעם דאזיגען לאגען און שווערען קאמף מוזען מיר האבען וואפען. קודם כל ברויכען מיר האבען פעסטע, זיכערע און גענויע פאקטען פון דעם יודישען ווירטשאפטליכען לעבען אין דער גאנצער וועלט און בפרט אין צענטראל־ און מזרח־אייראפע.

עס איז דעריבער אפשר נישט איבעריג, אז אין ווארשע זאל געשאפען ווערען א מין „ווירטשאפטס־ראט" ער מוז אבער דורכאויס בלייבען אונטערווארפען דער צענטראל־קאמיסיע אין פאריז.

2) די פאריזער קאמיסיע איז און בלייבט, אלס אנ'ארגאן פון דער דעלעגאציעס־קאמיטעט, אלזא אויך אלס אנ'ארגאן פון דער צוקונפטיגער אלגעמיין־יודישער וועלט פארשטעהערשאפט.

מיט דער דאזיגער בעווארעניש מוז די ארבייט אין דער קאמיסיע און נאכמעהר אין אלע סוב־קאמיסיעס געפיהרט ווערען אויף א שטרענגען וויסענשאפטליך־אביעקטיווען, אפאליטישען יסוד.

בעזונדערס וויכטיג איז דער דאזיגער אומשטאנד ביים גרינדען סוב־קאמיסיעס אין פוילען, וואו א געוויסער טייל סוחרישע „פארשטעהער" בענעמט זיך שוין צופיל מיט דער פאליטיק פון כלומרשט אפאליטישער טעטיגקייט... דא פאדערט זיך גרויסע פארזיכט!

עס וואלט געווען צוועקמעסיג דאס כמעט אין יעדען לאנד זאל עקזיסטירען א לאנדעס־קאמיסיע, וועלכע זאל דער פאריזער קאמיסיע צושטעלען איהרע מאטעריאלען טיילווייזע בעארבייט.

אין פרטים, פערשטעהט זיך, קען איך דא נישט אריינגעהען.

3) יעדע לאנדעס־ארגאניזאציע מוז קודם כל זאמלען גוטען און זיכערען מאטעריאל בנוגע דעם ווירטשאפטליכען מצב פון יודען אין איהר לאנד. צווייטענס מוז זי מאכען פארשלאגען און פראיעקטען, וואס פיהרען לויט איהר מיינונג צום אויסבעסערען די דאזיגע לאגע.

דעם גאנצען אומפאסענדען וועלט־מאטעריאל בעקומט אויף אזא אופן די פאריזער קאמיסיע, וועלכע בעארבייט דעם מאטעריאל וויסענשאפטליך און ארבייט אוים ווירטשאפטליכע פארשלאגען אין ברייטען מאסשטאב.

היות אבער, ווי סאציאלע ווירטשאפט אהן פאליטיק איז כמעט נישט בנמצא, געהען אייבער אלע פארשלאגען צום קאמיטעט פון די דעלעגאציעס אדער בכלל צו דער יודישער וועלט־פארשטעהערשאפט, וועלכע גיט צו די פארשלאגען די געהעריגע פאליטישע פערפארבונג.

היטלער ענדערט זיין „מיין קאַמף"

אָבער די שנאה איז דייטשלאַנד וועט בלייבן אַהז שינוים

אַדאָלף היטלער האָט מיטגעטיילט דער וועלט וועגן אַ נייער שלום-אַקציע. יעדנפאַלס זאָל די אַקציע זיך אָנהייבן ערשט נאָכ'ן פּלעביסציט אין סאַאַר-געביט. אין פאַל, ווען דער פּלעביסציט זאָל זיין פאַר דייטשלאַנד נישט גינסטיג, ווייזט אויס, וועט דער פיהרער בלייבן ברוגז מיט דער וועלט. אויב אָבער ער וועט בעקומען דעם סאַאַר-געביט, דאַן וועט ער אַלעמען מוחל זיין און וועט אַפילו מאַכן אַ פאַרשלאַג, אַז צווישן דייטשלאַנד און אַלע איהרע שכנים זאָל געשלאָסן אַ נישט-אַנגריף-פּאַקט אויף 30 יאָהר.

דער פיהרער וואָלט אַזאַ שלום — צו וועלכן ער גאַרט זיך אַזוי הייס — געקענט האָבן מיט אַ סך ווייניגער מיה און טומעל — ער וואָלט נאָר געדאַרפט אונטערשרייבן דעם מזרח-פּאַקט, צו וואָס ער איז שוין אַזויפיל מאָל געוואָרען איינגעלאַדן. איהם גייט אָבער מעהר וועגן טומעל, איידער וועגן פּראַקטישען שלום. דאָס בעווייזט ער אויך דערמיט, וואָס ער האָט בדעה זיך צו ווענדען צו פראַנקרייך מ'זאָל דאָך אַמאָל מאַכן אַ סוף צו דער „טראַדיציאָנעלער פיינדשאַפט", וואָס הערשט צווישן ביידע לענדער.

ס'קלינגט באמת ווי אַ חוזק, ווען היטלער פּרוּווט זיך צו רעדן וועגן דער „טראַדיציאָנעלער פיינדשאַפט" פון די פראַנצויזען צו דייטשלאַנד. ווער איז עס דען געווען, וואָס האָט נישט דערלאָזט צו קיין פאַרשטענדיגונג צווישן דייטשלאַנד און פראַנקרייך? פאַר וועמען זענען עס געווען נאָך צו ווייניג שאַרף אָט די הערען הוגענבערגס, וועלכע האָבן אין משך פון יאָהרען נישט צוגעלאָזען אַפילו צום געדאַנק וועגן אַ פאַרשטענדיגונג? ווער האָט געגאָסן אויף דייטשע פּאָליטיקער פון פאַרשטענדיגונג גאַנצע עמערס שמוץ און בלאָטע? ווער האָט עס די נעמען פון אָט די פּאָליטיקער געשטעלט אויף ספּעציעלע ליסטעס און בעפאָדערט מ'זאָל זיי לעבעדיגערהייט אָדער טויטערהייט איבערגעבען אין די הענד פון זיין פּאַרטיי? קיינער אַ חוץ היטלער'ן.

און אָט דער מלחמה-העצער האָט איצט די העזה צו רעדן וועגן דער „טראַדיציאָנעלער פיינדשאַפט" צווישן די ביידע לענדער, ער, וואָס האָט אין פאַרלויף פון 14 יאָהר דערפיהרט די שנאה צווישן ביידע לענדער ביז צום העכסטען גראַד. אין פראַנקרייך איז אין די מאַסגעבענדע ספערען בכלל נישט געווען קיין האַס צו דייטשלאַנד, דאַגעגען האָט דאָרט געהערשט אַ טיפער אומצוטרוי צו די דייטשע פּאָליטיקער. און דער דאָזיגער אומצוטרוי איז געווען בעגרינדעט מיט דער וואַקסענדער השפעה פון די פּאָליטישע אידעען, וועלכע היטלער האָט ענטוויקעלט אין זיין בוך „מיין קאַמף".

אָבער דאָס דאָזיגע בוך „מיין קאַמף" וויל איצט היטלער לאָזען אויסרייניגען, ווי די בלעטער האָבן מיטגעטיילט: היטלער האָט בדעה צו ערקלערען, אַז דאָס פראַנקרייך פון סוף יאָהר 1934 איז גאָר אַנ'אַנדערס, ווי דאָס פראַנקרייך פון יאָהר 1924. און דערפאַר איז ער גרייט אויסצומעקען די ווערטער פון בוך, אין וועלכע ס'ווערט גערעדט וועגן פראַנקרייך.

ווער עס קען דאָס בוך „מיין קאַמף" דער ווייס, אַז דאַן וועט אַרויספאַלען אַ גרויסער טייל פון גאַנצען בוך, ווייל די גאַנצע טענדענץ פון בוך איז געבויט אויף דער שנאה צו פראַנקרייך און אויף דער פאַראַכטונג צו אַלעמדינג, וואָס איז נאָר פראַנצויזיש. דאָס בוך זאָל אינגאַנצען בעאַרבייט ווערען, און די נייע ווערסיע פון בוך זאָל דאַן איבערזעצט ווערען אויף פראַנצויזיש.

אַדאָלף היטלער האָט ביז איצט קיינעם נישט געגעבען די ערלויבניש דאָס בוך צו איבערזעצען אויף פראַנצויזיש. פאַראַיאָהרען איז דאָס בוך דאָך ערשינען אין אַ ווערטליכער פראַנצויזישער איבערזעצונג, דער „פיהרער און רייכס-קאַנצלער" האָט דאַן דורכ'ן געריכט פאַרלאַנגט, אַז די איבערזעצונג זאָל נישט פאַרשפּרייט ווערען, דאָס געריכט האָט די פאָדערונג ערפילט, הגם אָהן אַ פּראַקטישען ערפאָלג. איצט וועט ער ערלויבען מאַכן אַ נייע איבערזעצונג, וועלכע וועט אייגענטליך זיין נישט מעהר ווי אַ פעלשונג.

אַזעלכע געפעלשטע איבערזעצונגען פון היטלערס בוך עקזיסטירען שוין אין פאַרשידענע לענדער, קודם כל אין ענגלאַנד. דאָרט איז אַלצדינג אַרויסגעלאָזט, וואָס קאָן מאַכן אַ „פאַלשען" איינדרוק, דאָס הייסט, דעם אמת ריכטיגען. אָבער אין דייטשלאַנד ווערט דאָס ווערק פון קאַנצלער נישט נאָר פאַרשפּרייט פּונקט אַזוי ווי פריהער, נאָר ס'איז איינגעפיהרט אַלס לערן-בוך אין די שולען, דאָס איז געשעהן ערשט גאָרנישט לאַנג צוריק, און אַזוי וועט עס אויך דאָרט בלייבען, נישט קוקענדיג אויף אַלע ערקלערונגען פון היטלער'ן, בלויז די פראַנצויזען וויל מען דאָ אַריינפיהרען אין אַ טעות. אָבער די דייטשע יוגענד וועט מען פּונקט אַזוי ווי פריהער לערנען האַסען פראַנקרייך און די פראַנצויזען.

געאָרג בערנהאַרד.

אַמעריקע ווערט שענער און עלעגאַנטער

אַנ'אייראָפּעער, וועלכער קומט איצט קיין אַמעריקע מיטן געדאַנק צו געפינען אַנ'אָרעם לאַנד אָדער אַ קענטיג נידעריגערען סטאַנדאַרד פון לעבען, וועט זעהר גיך ענטוישט ווערען, אַנגענעהם אָדער אומאַנגענעהם. נישט קוקענדיג אויף די שווערע יאָהרען פון קריזיס און אויף די פינף יאָהר ליידען און אָפּקומעניש, איז אַמעריקאַ נאָך אַלץ אויסערליך דאָס רייכסטע און אינערליך דאָס אָפּטימיסטישסטע לאַנד אין דער וועלט. ניו-יאָרק, טשיקאַגאָ און די גרעסטע שטעט פון אַמעריקע ווייזען נישט די קלענסטע סימנים פון צופאַלענקייט און ירידה. פאַרקעהרט, סיי ניו-יאָרק און סיי טשיקאַגאָ (און דאָס איז אָהן ספק אמת וועגן דער איבעריגער אינדוסטריעלער אַמעריקע) זענען אין די לעצטע 5 יאָהר געוואַקסען, געוואָרען שענער, עלעגאַנטער און בעקוועמער.

אמת, דער וואוקס און עלעגאַנץ איז פון אַ ביסעל אַנ'אַנדער סאָרט ווי מיט 5 יאָהר צוריק. דאַן איז אַמעריקע געווען אין מיטען פון דעם גרויסען „בום". שטעט און שטעטלעך האָבן זיך פיבעריש געבויט און געפוצט. דאָס בויען איז אָבער געווען מעהרסטענס דורך פּריוואַטער איניציאַטיוו. מען האָט געבויט גרויסע אַפּאַרטאַמענטס-הייזער, פּראַכטפולע האָטעלען, טעאַטערס און עהנליכע פלעצער פאַר אינדיווידועלער בעקוועהמליכקייט. דאָס בויען פון די לעצטע 5 יאָהר אָבער איז מעהרסטענס פון אַ געזעלשאַפטליכען כאַראַקטער.

ניו-יאָרק האָט פאַר דער צייט אויסגעבויט אַ בריק איבער דעם האָדסאָן-טייך, וועלכע איז

אַ בריה פון ניו-יאָרק

איינע פון די גרעסטע און שענסטע אַרכיטעקטור-דערשיינונגען אין דער וועלט. די שטאָט האָט אויסגעבויט אַ רייהע „דרייוווס" (וועגען פאַר אויטאָ-מאָבילען) וועלכע זענען וואונדער פון שיינקייט און בעקוועהמליכקייט. ניו-יאָרק האָט איצט אַ „בימש" (אַ ים-שטראַנד) וועלכער האָט קיין גלייכען צו זיך נישט אין דער וועלט. מעהרסטענס מערקט זיך דער דאָזיגער נייער סאָרט בוי-פּראַצעס אין דער איסט-סייד, דעם געוועזענעם אָרעמען יודישען געגענד. דאָ האָט מען אַרונטערגעריסען די אָרעמע טענעמענטס, וועלכע האָבן אַמאָל פאַרמיאוסט די געגענד און אויף דעם פּלאַץ אויפגעבויט, און מען בויט איצט, שפּיל-פּלעצער פאַר קינדער, פּאַרקען, שיינע מאָדערנע מוניציפּאַלע הייזער פאַר אָרעמע מענשען. די איסט-סייד פון ניו-יאָרק איז פשוט נישט צו דערקענען, און גראַד די דאָזיגע ענדערונג צום בעסערען איז פּאַסירט מען אין די ערגסטע יאָהרען פון דעם קריזיס.

נאָך מעהר אויפפאַלענדיג זענען די ענדערונגען צום בעסערען און שענערען אין טשיקאַגאָ. מיט יאָהרען צוריק, גראַד אין די יאָהרען פון אַמעריקאַס גרעסטען „בום" און רייכקייט איז טשיקאַגאָ געווען אַ שרעקליך שמוציגע, רויכיגע און מיאוסע שטאָט, איינע פון די אומאַנגענעמסטע שטעט אין דער וועלט. רייכקייט איז געווען אַ סך, איז נאָר נישט אַ ביסעל שיינקייט. מען האָט געהאַלטען אין איין בויען, נאָר יעדער האָט געבויט פאַר זיך; עס האָט איהם נישט געאַרט פאַר זיין שכן און פאַר דער שטאָט אַלס גאַנצער אוודאי נישט. דער רעזולטאַט איז געווען, אַז אַפילו די נאַטירליכע שיינקייטען פון טשיקאַגאָ, די וואונדערבאַרע פּאַרקען, דער לייק (אָזערע) מישיגען, דאָס טשיקאַגער וואַסער, און די אַנדערע שיינקייטען האָבן זיך נישט אָנגעזעהן.

איצט האָט דער אַלטער אינדיווידואַליסטישער „בום" אין טשיקאַגאָ אין גאַנצען אויפגעהערט. מען האָט פאַר די לעצטע יאָהרען אפשר נישט אויסגעבויט קיין איין רייכען אַפּאַרטאַמענט, הויז-פּאַלאַץ, קיין איין גרויסען שרייענדיגען קינאָ און קיין איין לוקסוס-האָטעל פאַר מיליאָנערען. אָבער די שטאָט האָט אויסגעבויט אַ גאַנצען געגענד פון מיילענלאַנג ביי דעם מישיגען, וועלכער מאַכט איצט טשיקאַגאָ ממש פאַר איינער פון די שענסטע שטעט אין דער וועלט. טשיקאַגאָ האָט אויך אויסגעבויט דעם בערימטען געוואָרענעם גראַנד-פּאַרק (וואו עס איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען די וועלט-אויסשטעלונג), וואָס איז אַנ'אמת'ער חלום פון שיינקייט, עלעגאַנץ און גוטען געשמאַק. דער רויך, וועלכער האָט שטענדיג פאַרשמוצט טשיקאַגאָ איז טיילווייז אָפּגעשאַפט געוואָרען דורך עלעקטריפיקאַציע. דער טשיקאַגער וואַסער, וואָס איז שטענדיג געווען שמוציג און פאַרפּעסט דורך דעם אָפּפאַל פון די פלייש-פאַבריקען, איז צום ערשטען מאָל אין מיין זכרון אַ שיינער, בלויער און ער איז געשפּאַנט דורך קליינע, גאָר ציכטיגע און אָנגענעהמע בריקען.

טיילווייז איז דער דאָזיגער מין בויען נאָר אַ סימן פון דלות, ווייל צום גרעסטען טייל איז דאָס אונטערנעמען, כדי צו געבען אַרבייט פאַר די אַרבייטסלאָזע און דאָך איז אָבער פאַראַן אַ מזל-ברכה אין דעם דאָזיגען דלות'דיגען בויען. עס פאַרשענערט און בערייכערט די געזעלשאַפט אַ סך מעהר ווי די גרויסע פּריוואַטע רייכטימער פון פריהער.

מיר דאַכט, אַז איך האָב קיינמאָל נישט געזעהן ניו-יאָרק אַזוי שיין און ליבלעך ווי גראַד איצט, אין מיטען פון קריזיס. די פיפטע עוועניו איז קיינמאָל נישט געווען אַזוי עלעגאַנט; די וואָלקענקראַצערס האָבן קיינמאָל זיך נישט, אַזוי שיין סילועטירט אַנטקעגען דעם בלויען הימעל ווי דאָס מאָל. דאָס אַמעריקאַנער לעבען האָט בלויז פאַרלוירען אַ ביסעל פון דער פריהערדיגער גייציקייט און פיבערהאַפטיגער פּראָפיטען-יאָגעניש. נישט קוקענדיג אויף די גרויסע און טיפע ליידען דעם קריזיס, איז דאָס אַלגעמיינע לעבען, אויסערלעך אַפילו, אויך געוואָרען שענער, אָנגענעהמער, ליבליכער און מענשליכער.

איך קען אַמעריקאַ ווי נאָר עס איז מעגליך צו קענען אַנ'אַדאָפּטירט לאַנד. איך האָב געזעהן אַמעריקע אין איהר גרעסטען וואוקס, רייכטום, שוואונג און גאווה. נאָר קיינמאָל האָט דאָס לאַנד, אויסערליך און אינערליך, די אייגענע מענשען, אַזוי ווי די געזעלשאַפט אַלס גאַנצע, נישט געלאָזט אַזאַ טיף סימפּאַטישען איינדרוק ווי דאָס מאָל.

(וו. ז.)

Dr. med.
B. Robinson
אינערליכע און קינדער-קראַנקהייטען
Piotrkowska 10, tel. 131-86
נעמט אָן פון 2–4 נאָכמ. און פון 6–9 אָוו.

ביז צו דער מדרגה פון ציגיינער

דער ווירטשאַפטליכער עלענד פון די יודען אין פוילען

אין אַנ'אַרטיקעל א.נ. „פאַרלוירענע פּאָזיציעס" בעריהרט ד"ר אַבערלענדער די מוראַדיגע ווירטשאַפטליכע פאַרעלענדונג פון די יודען אין פוילען. ער שרייבט:

דער קאָמיטעט פון די יודישע דעלעגאַציעס אין פּאַריז האָט אינאיינעם מיט'ן אויספיהר-קאָמיטעט פון יודישען וועלט-קאָנגרעס בעשלאָסען צו שאַפען אין פּאַריז אַ צענטראַלע ווירטשאַפטליכע קאָמיסיע און אַ ווירטשאַפטליכען ראַט אין וואַרשאַ. די אויפגאַבע פון די דאָזיגע אינסטיטוציעס וועט זיין צו פאָרשען די ענטוויקלונג פון די ווירטשאַפטליכע בעציהונגען ביי די יודען אין צוזאַמענהאַנג מיט די שינוים אין דעם ווירטשאַפטליכען בוי פון די בעזונדערע לענדער, זאַמלען מאַטעריאַלען, כדי צו שאַפען אַנ'אָביעקטיווען בליק אויפן מצב, ענדליך אויסאַרבייטען אַ ווירטשאַפטליכען פּראָגראַם פון וועלט-קאָנגרעס.

די ווירטשאַפטליכע יסודות פון די דריי מיליאָן יודען זענען אונטערגעגראָבען און אויף איינציגע שטעלען זענען זיי אינגאַנצען צושטערט, פון די נייע ווירטשאַפטליכע פאָרמען, וואָס ווערען געשאַפען אין פוילען, זענען די יודען געוואָרען אינגאַנצען אויסגעשלאָסען און עלימינירט, און געגען די פאָרמען, וואָס זיכערען פאַר די יודען נאָר אַ געוויסען אַנטייל אין דער ווירטשאַפט, ווערט געפיהרט אַ קאָנסעקווענטער און אומאויפהערליכער קאַמף. די [illegible] אין [illegible] און ווייטערען זין פון וואָרט, נעהמט אַרום אַלץ ברייטערע קרייזען און כאַפּט אַרום אַלץ נייע געביטען פון ווירטשאַפטליכען לעבען... פייגעל אויף די דעכער זינגען דאָך שוין, אַז אין די מאַסען לויערען אונגעהויער שטאַרקע און פאַרשאַרפטע אַנטיסעמיטישע שטימונגען. געגען אָט די שטימונגען ווערט נישט גאָרנישט געטאָן. פאַרקעהרט, מיט די דאָזיגע שטימונגען ווערט אָפּערירט, דורך זיי זוכט מען אַ דערנעהנטערונג צו די מאַסען.

עס מוזען אונטערגענומען ווערען בעמיהונגען, כדי איבערצואַנדערשען די גאַנצע אָרגאַניזאַציע פון יודישען ווירטשאַפטליכען לעבען. מיר מוזען שאַפען נייע פאָרמען און אַ נייעם אינהאַלט, אין הסכם מיט דער אַלגעמיינער ענטוויקלונג פון די בעציהונגען. דאָס מוז געשעהן אויף די יסודות פון געזעלשאַפטליכען סאָלידאַריזם, פון יודישען סאָלידאַריזם, אויב מ'לאָזט אונז נישט צו און מ'עלימינירט אונז, אויף וויפיל דאָס לאָזט זיך נאָר, פון אַלגעמיינעם גאַנג פון ווירטשאַפטליכען לעבען, מיר מוזען אַליין נעהמען זאָרגען וועגען גורל פון די טויזענדער עקזיסטענצען, וועלכע זענען געבליבען אָהן מיטלען צום לעבען און פון נייע טויזענדער, אויף וועלכע דערזעלבער גורל וואַרט מאָרגען. אויב די שאַרף פון די געזעצען און די מלוכה-פאַראָרדנונגען ווערען געווענדעט אַלץ מעהר אָהן רחמנות געגען געוויסע ווירטשאַפטליכע פאָרמען, און מיר בעזיצען נאָר די דאָזיגע פאָרמען, דאַן מוזען מיר אָט די פאָרמען אַוועקוואַרפען און בויען נייע, געגען וועלכע די שאַרף איז נישט געווענדעט. לעת עתה מוזען מיר אונטערנעהמען די איניציאַטיוו ביז די רעגירונג וועט פאַרשטעהן די נויטווענדיגקייט צו שטיצען אונזערע בעמיהונגען.

דריי מיליאָן יודען, וואָס זענען דערפיהרט געוואָרען צום מצב פון די ווייניגע ציגיינער, וועלכע וואַנדערן נאָך אין לאַנד, דאָס איז פאַר דער מלוכה אַ קליינע וואָרט-זאַך, מעגען די דאָזיגע מענשען אַפילו אויסגעהאַלטען ווערען פון אויסלענדישע אונטערשטיצונגען. דאָס דורכפיהרען אַ פּראָגראַם פון ווירטשאַפטליכען און געזעלשאַפטליכען יודישען איבערבוי וועט פאָדערן אָהן ספק אַנ'אומגעהויערע ווילען-אָנשטרענגונג.

אָבער איין זאַך מוז שוין היינט זיין קלאָר. פון די פאָנדען, וואָס קומען אָן פון אויסלאַנד, טאָר קיין איין גראָשען נישט פאַרטאַכלעוועט ווערען, קיין איין גראָשען אויף דעגענערירטע ווירטשאַפטליכע פּלאַצובקעס, וואָס זענען פאַראורטיילט אונטערצוגעהן. דאָס קאָן זיך אויסווייזען אכזריות'דיג, אָבער טויזענד מאָל מעהר אכזריות'דיג און נאַריש וואָלט געווען אויסצוגעבען דאָס געלד אויף דבות, אַנשטאָט אויסצונוצען עס אויף פּראָדוקטיווע צוועקען און אויף צו ראַטעווען דעם יונגען דור.

ניייער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבן

ניייער פאלקסבלאט

נעכטען זענען שוין פארגעקומען קאנטראלעס
פון פאטענטען און האנדעלס-ביכער

(א) נעכטען האט מען אויף די הויפט-גאסען געקענט בעמערקען פיל פראנט-געשעפטען און געשעפטען אויפ'ן הויף פערמאכט אויפ'ן שלאס. דאס זענען געווען די געשעפטען, וועלכע האבען נאך נעכטען נישט געהאט אויסגעקויפט קיין פאטענטען. ווי מיר אינפארמירען זיך אין די פינאנץ-אמטען, איז נאך די צאהל אונטערנעהמונגען, וועלכע האבען ביז-איצט נישט אויסגעקויפט קיין פאטענטען זעהר גרויס.

שוין נעכטען אינדערפריה האבען זיך אנגעהויבען די פאטענטען-קאנטראלעס אין די געשעפטען און געגען דעם געשעפט, וועלכעס איז געווען געעפענט און האט נאך נישט געהאט קיין פאטענט האט מען צונויפגעשטעלט פראטאקאלען.

אין די שטייער-אמטען האט מען שוין נעכטען צוגערעכנט 1 פראצענט שטראף צו די פאטענטען.

אונאפהענגיג פון די פאטענטען-קאנטראלעס, קאנטראלירן אויך די בעאמטע צי די אונטערנעהמונגען, וועלכע האבען האנדעלס-פאטענטען פון ערשטער און צווייטער קאטעגאריע און האבען אנ'אומזאץ העכער פון 100 טויזענד זלאטיס — פיהרען האנדעלס-ביכער. דאס איז אויך הל אויף אונטערנעהמונגען פון זעקסטער, זיבעטער און אכטער אינדוסטריע-קאטעגאריעס, וועלכע האבען רעגיסטראציע-קארטען.

צוליב... 57 זלאטעס
איז פארגעקומען א בלוטיג געשלעג צווישען צוויי „סוחרים"

(2) מיט עטליכע טעג צוריק איז א געוויסער מרדכי אבראמאוויטש (פיעטריקאווער 17) געקומען צו חיים וויינבערג (יעראזאלימסקא 8) און געקויפט פאר 57 זלאטעס טריקאטאזשען, צוזאגענדיג צו בעצאהלען דעם 1 יאנואר. נעכטען איז וויינבערג געקומען צו אבראמאוויטש'ן נאך געלד. ס'איז געקומען צו א מחלוקה, וועלכע איז אויך איבערגעגאנגען אין א געשלעג. אבראמאוויטש'ן האט געהאלפען זיין ברודער משה, א זעלנער פון 58 פולק אין פויזען, וועלכער געפינט זיך איצט אויף אורלויב אין לאדז. דער זעלנער האט ארויסגענומען דעם באגנעט און געשטאכען וויינבערג'ן. די פאליציי האט צונויפגעשטעלט א פראטאקאל. דער זעלנער איז צוגעצויגען געווארען צו פאראנטווארטליכקייט.

וויינבערג'ן האט ערטיילט הילף דער דאקטאר פון פאגאטאוויע.

8 קרבנות פון דער גליטש אויף די טראטוארען
א גאנצע רייה פראטאקאלען פאר נישט שיטען קיין זאמד

(2) נאכ'ן רעגען, וואס איז אויסגעפאלען עהערגעכטען נאכמיטאג איז אין שטאט געווארען שטארק גליטשיג. די פאליציי-קאמיסאריאטען האבען גלייך פעראָרדענט, אז די טראטוארען זאלען בעשיט ווערען מיט זאמד, כדי ס'זאל נישט קומען צו קיין אומגליקספאלען מיט די דורכגעהער, וועלכע האבען זיך אויפ'ן גליטשיגען ברוק קוים געקענט האלטען אויף די פיס. נישט אלע הויז-ווערטער האבען אבער אויסגעפיהרט די פעראָרדנונג און ס'איז געקומען טאקע צו עטליכע זעהר ערנסטע סיבות. די פאגאטאוויע איז ארויסגערופען געווארען צו 8 פאלען פון ברעכען הענד און פיס ביים אומפאלען אויף דעם גליטשיגען טראטואר.

אויף פאלעשע האט צובראכען א פוס די 11-יאהריגע מאריע שימקאווסקא (דרעווגאווסקא 60) אויף וואשעשניענסקא 6 האט צובראכען א פוס די 16-יאהריגע וולאדיסלאווא פזשעוואזשנא.

אויף בזשעזשינער 28 האט צובראכען א האנד די 66-יאהריגע יענטע לאה וואשאנסקא בערעק יאסעלעוויטשא 7).

אויף מיצלטשארסקיעגא 3 האט צובראכען א פוס דער לאקאטאר פון דערמאנטען הויז הענריק ריב אך.

אויף נאווא-זארזשעווסקא 7 האט צוליב דער גליטש צובראכען א פוס לייב גאלדפארב, וועלכער וואוינט דארט אויפ'ן ארט.

אויף שענקעוויטשא האט צובראכען א פוס עדווארד דאמבראווסקי (שענקעוויטשא 69).

אויף קראקוסא-גאס האט צובראכען די רעכטע האנד וויטאלד גרוטשארעווסקי.

א גאנצע רייה הויז-ווערטער זענען צוגעצויגען געווארען צו פעראנטווארטליכקייט פאר נישט אויספיהרען די פעראָרדנונג ווענען שיטען זאמד אויף די טראטוארען.

פאר אנשטעקען מיט א וועגערישער קראנקהייט
פערמשפט געווארען אויף א יאהר מיט 8 חדשים טורמע

(2) אין קרייז-געריכט איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס געגען יאן פופאל פון וואלטשאנסקא 177, פון פאך א מויערער-מייסטער.

פופאל האט אין פערלויף פון 14 יאהר געלעבט מיט א געוויסער שימאנסקא און געהאט מיט איהר 3 קינדער, לעצטענס האט פופאל אוועקגעווארפען די שימאנסקא מיט איהרע קינדער און זיך גענומען אנ'אנדער געליבטע א געוויסע דזשענגעלעווסקא.

פופאל האט זיך גענאכט אנ'אויסרייד, אז די שימאנסקא האט איהם אנגעשטעקט מיט סיפיליס. זיי זענען ביידע אוועק צום דאקטאר און דארט האט זיך ארויסגעשטעלט, אז שימאנסקא איז פולשטענדיג געזונד, נאר פופאל איז טאקע קראנק אויף דער וועגערישער קראנקהייט. פופאל האט אבער ווייטער געצוואונגען די שימאנסקא צו געשלעכטליכע בעציהונגען. אזוי, אז סוף-כל-סוף האט זי זיך אויך אנגעשטעקט.

שימאנסקא האט וועגען דעם געמאלדען דער פראקוראטור און ס'איז געקומען צום נעכטיגען פראצעס. פופאל איז פערמשפט געווארען אויף א יאהר מיט 8 חדשים טורמע.

דער נעכטיגער נעפעל האט פעראורזאכט
צוזאמענשטויסען און פארפאלען

(א) נעכטען איז אונזער שטאט ביז מיטאג געווען איינגעהילט אין א געדיכטען נעפעל צוליב דעם איז שטארק בעשווערט געווען דער ראד-פערקעהר, ס'זענען אויך צוליב דעם פערצייכנט געווארען פיל צופאלען פון צוזאמענשטויסען.

אזוי האט זיך אויף רוג פאלודניאווא און קילינסקיעגא צוזאמענגעשטויסען א פוהר מיט אנ'אויטא פון וואס די פוהר און דער אויטא זענען בעשעדיגט געווארען.

אויף פאביאניצער גאס איז אנ'אויטא אריינגעפאלען אין א ראוו.

אויף זגערזשער שאסיי האט זיך א געלאדענטע פוהר פערטשעפעט אין א בוים און זיך איבערגעקעהרט.

אויף רוג אנדזשעיא און גדאנסקא האבען זיך צוזאמענגעשטויסען צוויי פוהרען פון וואס די פערד זענען שטארק צוקאלעטשעט געווארען.

ענדערונגען אויף די אמטען פון קאמארניקעס

(2) נאך דער לעצטער רעארגאניזאציע איז אריינגעטרעטען אנ'ענדערונג אין די שטעלען פון די קאמארניקעס. אין אכטען רעוויר איז אויפ'ן ארט פון קאמארניק סטאניסלאוו פושיבאר בעשטימט געווארען מיטשיסלאוו טומע, וועלכער איז ביז איצט געווען קאמארניק אין ווישקאוו.

קאמוניסטישער פראצעס

(2) נעכטען זענען געשטאנען פאר'ן קרייז-געריכט די 17-יעהריגע סאלא ראזענבוים און 18 יעדהריגע חנה סקורניצקא, וועלכע זענען בעשולדיגט געווארען אין קאמוניסטישער טעטיגקייט. ראזענבוים איז פערמשפט געווארען אויף 2 יאהר טורמע, סקורניצקא אויף א יאהר טורמע.

אויף וואס פאר א אופן איז ליקווידירט געווארן דער קאנפליקט
אין דער שלעסערישער פאבריק

(אג) אין שייכות מיט דעם ליקווידירען דעם קאנפליקט אין דער שלעסערישער פאבריק בעקומען מיר פון דער פירמע מאיר פאגעל פאלגענדע איינצעלהייטען:

די שוועריגקייטען וואס זענען ענטשטאנען נאכן אפלויפען דעם פאכט-טערמין זענען געווען ערשטענס צווישען דעם פאכטער און דער פירמע און צווייטענס צווישען דעם פאכטער און די ארבייטער. וואס שייך דעם ערשטען פונקט איז שוין צווישען דער שלעסערישער אדמיניסטראציע און דער פירמע פאגעל שוין געשלאסען געווארען א מינדליכער אפמאך וואס איז ד. 5 יאנואר רעיענטאליש פערפעסטיגט ווערען. דער צווייטער פונקט איז ערלעדיגט געווארען דורכן אונטערשרייבען מיט די ארבייטער א אפמאך, לויטן דאזיגען אפמאך וועט די פירמע בעשעפטיגען אלע ארבייטער, נישט קוקענדיג דערויף, וואס אין די שלעסערישע פאבריקען זענען אין געוויסע אפטיילונגען בעשעפטיגט פראפארציאנעל מעהר ארבייטער ווי אין אנדערע עהנליכע אונטערנעהמונגען, דאנעגען וועט די פירמע האבען דאס רעכט צו בעזייטיגען פון דער ארבייט ארבייטער עלטער פון 65 יאהר ד.ה. אזעלכע, וואס האבען דאס רעכט אויף מלוכה'שע עמעריטור. די ארבייטער ווידער האבען פון זייער זייט מסכים געווען צו א לויהן-רעדוקציע פון 13 פראצענט.

דער פאכט קאנטראקט מיט דער אדמיניסטראציע איז געשלאסען געווארען אויף א יאהר.

Dr. med.

R.Zalcwasser

כירורג

ציגעל-גאס 19, טעל. 125-17

נעמט אן פון 1–2 און פון 4–6 נאכמ.

דאנערשטאג 3	יאנואר
כח	זון-אויפגאנג 7.44
טבת תרצ"ה	זון-אונטערגאנג 3.33

יודיש מאריאנעטען-שפיל
„בערל-שמערל-טעאטער"
אנפיהרונג משה בראדערזאן
אין קאפע „אידעאל" (פיעטריקאווער 48)
היינט, דאנערשטאג—1 פארשטעלונג
אנהייב 9 אווענד.
קאנסומציע 1 זל.
דאס ערשטע פראגראם א. נ.
„אזוינס און אזעלכעס"
עס ווערען געגעבען קאריקאטורען פון:
ד"ר דויו-און-בלאט, ד"ר פלויש, אסקאר קאנסום, מאקס קאנסול, יצחק גרינבוים, חיים ראסנער, דיר. צאהל-מייסטער, לייביש פאן לאזענבערג, גרשון וואוילמאן, ר' יאסעלע מנ'טר, קאמענדאנט בערעק מיילעראוויטש, פאגיע די חזנ'טע, מאדאם אסתר טענערקאווא, באקס ראטהאלץ, שמעריל-עט-בעריל, פיניעלע מזיק, יעקע קנאק-אט, פענגא דעפאטקובנא, וואלענטי ראדני, וואיטשע כאוואַ די דאזארצעבע.
טעקסטען: משה בראדערזאן, י. אבערזשאנעק און ה. י. בזשוסטאווסקי, לאלקעס בעשניצט — ש. מאבאק. מוזיק ארגאניזירט: דור ביינעלמאן.
קאנסומציע 1 זל.

פון דער רעדאקציע

אין אונזער מארגענדיגען פרייטאג-נומער ברענגען מיר אונטערעסאנטע איינדרוקען פון ארץ-ישראל פון בעקאנטען דיכטער ל. מלאך, וועלכער איז ערשט צוריקגעקומען פון א לענגערער רייזע איבער ארץ-ישראל און ווילט איצט אלס גאסט ביי אונז אין שטאט.

צוגאב-פאבאר

(2) דעם 15-טען יאנואר ק. ח. וועט זיין טעטיג א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז שטאט 1, פיעטריקאווער 165. עס דארפען זיך שטעלען פאבאראווע פון יאהרגאנג 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 11, 9, 8, 5, 3, 2 קאמיסאריאטען.

דעם 28. יאנואר ק. ח. וועט אויך זיין טעטיג א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז 2, פיעטריקאווער 165. עס דארפען זיך אהין שטעלען די פאבאראווצעס פון יאהר 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 14, 13, 12, 10, 7, 6, 4, 1 קאמיסאריאטען און האבען בעקומען נאמענטליכע אויפפאָדערונגען פון שטאט-סטאראסטווע.

די פאבאר-רשימה פון יאהרגאנג 1914
וועט מען קאנען נאכזעהן ביז'ן 15 יאנואר

(א) ביז מאנטאג דעם 15-טען יאנואר 1935 וועט אין מיליטער-ביורא פון דער לאדזער שטאט-פערוואלטונג (פיעטריקאווער 165) ארויסגעלייגט ווערען פאר דער עפענטליכקייט דער רעיעסטער פון פאבאר-פליכטיגע פון יאהרגאנג 1914.

אלע פאבאראווצעס פון 1914 וועלען אין משך פון דער צייט דארפען קאנטראלירען, צי זיי זענען אריינגעטראגען געווארען אין דער רשימה און אין פאל ווען זיי וועלען פעסטשטעלען אומפינקטליכקייטען, וועלען זיי דארפען מעלדען, מ'זאל זיי אויסבעסערן. דערביי וועלען זיי דארפען צושטעלען ענטשפרעכענדע דאקומענטען.

DR. MED. H. LUBICZ

פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנקה.

צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32

עמפפאנגס-שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 אווענד

זונטאג און יום-טוב פון 9–11 בייטאג.

אין יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארט-זאל.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירן פאלגענדע אפטייקן: קאספערקעוויטש (זגערזשער 54) י. סילקעוויטש (קאפערניקא 26), זונדעלעוויטש (פיעטריקאווער 25), באיארסקי (פושציאזד 19), ליפיעץ (פיעטריקאווער 193), ריכטער (11 ליסטאפאד 86).

גרויסע פאבריקען צוריק אנגעהויבן צו ארבייטען

(א) ווי מיר האבן שוין מיטגעטיילט זענען כמעט אלע גרויסע פאבריקען אפגעשטעלט געווארן אויף דער צייט פון די חגאות.

איצט האבן שוין ווידער אנגעהויבן צו ארבייטען די פאבריקען פון שייבלער, פאזנאנסקי און אנדערע.

גייער, ווידזעווער מאנופאקטור און אנדערע גרויסע פאבריקען וועלן אנהויבן צו ארבייטען די קומענדיגע וואך.

די אונטערשטיצונגס-אקציע פון הילפס-קאמיטעט ביים ארבייטס-לאזען-פאנד

דער הילפס-קאמיטעט ביים ארבייטסלאזען פאנד האט פארעפנטליכט א באריכט פון דער טעטיגקייט. פון דעם באריכט איז צו זעהן, אז דער קאמיטעט ענטוויקלט א ברייטע הילף-אקציע פאר ארימע קינדער און פאר ארבייטסלאזע. פון אפריל ביז אקטאבער האבן 11,037 פערזאן בעקומען שטיצע אין געלד און פראדוקטען. גאר א גרויסע אקציע האט דער קאמיטעט געפיהרט פאר ארימע קינדער פון אלע טיילן שטאט.

א פוהרמאן צוקוועטשט געווארן אויף טויט

דורך זיין אייגענער פוהר

(2) א שרעקליכער פארפאל איז נעכטען פארגעקומען אין זגערזש, נעבן דער באהן-בריק האט זיך אפגעשטעלט א פוהר וועלכע איז געווען אנגעלאדען מיט מעבעל, דער וואגען איז געפיהרט געווארן דורך דעם פוהרמאן משה קלעטשעווסקי פון לענטשיץ און זיין געהילף קאטשמארעק, ווען קאטשמארעק האט געוואלט א ריהר טון פון ארט די פוהר, האט זיך דער וואגען איבערגעקעהרט און צוגעדריקט קאטשמארעקן מיט זיין גאנצער לאסט, קאטשמארעק איז צוקוועטשט געווארן אויף טויט.

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
נעהמט אן אין הויט- און וועגערישע
קראנקהייטען, מענער-שוועכע
אן פון 8—12 בייטאג און פון 4—9 אוונד.

א מיליאן 1.000.000 זל.
קענסטו געווינען, קויפענדיג א גליקליך לאז צו דער IV-טער קלאס פון דער 31-טער מלוכה-לאטעריע נור אין דער גליקליכער קאלעקטור פון
J. A. FAJNGOLD
כל קודם זכה! 8 שרודמיעסקא 8 טעל. 108-99 כל קודם זכה!

א פאמיליע פון פינף פערזאן פערטשאדעט געווארען

צוליב א שלעכט איינגעהייצטע אויווען

(2) די פאגאטאוויע פון דער קראנקען-קאסע איז נעכטען 8 א זייגער אינדערפריה ארויס גערופען געווארן אויף אגראדאווע 26. וואו ס'איז פערטשאדעט געווארן די משפחה מיעלטשארעק, וועלכע בעשטעהט פון 5 פערזאן: א מאן, א פרוי און 3 קינדער.

דער טשאד איז בעקומען פון א שלעכט איינגעהייצט אייוועלע. בעת'ן שלאף איז די גאנצע פאמיליע פערטשאדעט געווארן. דעם פארפאל האט מען ערשט בעמערקט אינדערפריה און מ'האט אויסגעבראכען די טיר. דער דאקטאר האט ערטיילט הילף דער פערטשאדעטער משפחה.

געהיימנישפולער פארפאל

מיט א בריף-טרעגער

(א) אויף דער באהן-ליניע אויף דער סטאציע טשארנאטשין, אונטער לאדז, האט מען געפונען ליגען אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד א בריף-טרעגער, וועלכער איז געווען שטארק צושעדיגט. די טארבע איז געלעגען עטליכע טריט ווייטער.

אזוי ווי ער איז נישט צוריקגעקומען צום בעוואוסטזיין, ווייסט מען נישט, צי ער איז בעפאלען געווארן פון באנדיטען, צי ער האט בעקומען א שטויס פון צוג.

פאליציי פיהרט אנ'אויספארשונג.

בלוטיגע סילוועסטער-מלחמה

דריי מענשען זענען געהרג'עט געווארען אויף א „זאבאווע“

(א) אין דארף זשאנדלא, נעבן פיעטריקאוו האט זיך אין דער סילוועסטער-נאכט אפגעשפילט א בלוטיגער קאמף צווישען געסט, וואס האבן זיך געבאוויעט אויף א הולאנקע.

נאך עטליכע „גלעזלעך“ איז צווישען די געסט ענטשטאנען א מחלוקה, מ'האט זיך געשלאגען מיט דרענגער, מעסער און העק, און דער שפיץ איז געווען, אז די צוויי ברידער אנטאן און וואיטשעך קאוואלטשיק און וולאדיסלאוו דרויזשקע זענען געפאלען טויטע.

גע'גנבעט און געדראהט מיט א רעוואלווער

און דערפאר פער'משפט געווארען אויף 4 יאהר טורמע

(2) אין קרייז-געריכט איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס געגען סטאניסלאוו מיקאלאיטשיק, וועלכער האט געהאט 2 פאכען, א פידלער און א גנב.

מיקאלאיטשיק איז בשעתו געקומען צוזאמען מיט זיין געליבטער לעאקאדיא אדבייטער אין נעוועלב פון גאלדבערג אויף נאוואמיעסקא 11. בעת דעם דאזיגען בעזוך האט מיקאלאיטשיק געפרובט צוגנבענען א פעקעל זאקען, בעת'ן ענטלויפען האט מיקאלאיטשיק געדראהט די וועלכע האבען איהם נאכגעיאגט מיט א רעוואלווער.

דאס געריכט האט מיקאלאיטשיקן פערמשפט אויף 4 יאהר טורמע, זיין געליבטע ארבייטער אויף א יאהר טורמע.

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג.
סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—8 אוונט

שוועריגקייטען פאר יונגע אדוואקאטען

(2) אין די לאדזשער אדוואקאטען-קרייזען האט זיך לעצטענס פערשפרייט א קלאנג, אז ס'איז געשאפען געווארן א פראיעקט צו מאכען שוועריגקייטען יונגע אדוואקאטען. ס'זאל איינגעפיהרט ווערען א 5-יעהריגע געריכטס-אפליקאציע.

געריכט-מארקען וועט מען בעקומען

אין טאבאק און שרייב-מאטעריאלען געשעפטען

(2) ווי מיר דערוויסען זיך וועט שוין אין די נאהענטסטע טעג איינגעפיהרט ווערען דער פערקויף פון געריכטס-מארקען אין די טאבאק-געשעפטען און געשעפטען וואס פערקויפען שרייב-מאטעריאלען.

ביז איצט האט מען אזעלכע מארקען בעקומען נאר אין די געריכטען.

אונטער די רעדער פון אנ'אויטא

(א) אויף דער זשגאוסקא גאס איז איבערגעפאהרען געווארן פון אנ'אויטא דער 29 יעהריגער אהרן קאנטער (לעלעווא 3). די פאגאטאוויע האט איהם אין אנ'ערנסטען צושטאנד אפגעפיהרט אהיים.

געגען שאפער איז צוזאמענגעשטעלט געווארן א פראטא קאל.

בעשטראפט אנ'אלפאנס

(א) אין קרייז-געריכט איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס געגען יאן פלאקסינא פאר בעשעפטיגען זיך מיט אלפאנטעריי. דאס געריכט האט איהם פערמשפט אויף א יאהר טורמע.

קלאנג-קינא-טעאטער
Zachęta
זגערזשער 26
ניי-יאהר-פראגראם!
היינט און פאלג. טעג!
— I —
דער גרעסטער שלאגער פון דער פוילישער פילם-פראדוקציע א. ג.
„דער זינגער פון ווארשא“
אין די הויפט-ראלען:
E. Bodo, E. Gorczyńska i M. Znicz.
— II —
„דאן קישאט“
אין דער הויפט-ראל דער גרעסטער רוסישער זינגער שאליאפין.
אנהויב פון די סעאנסען: שבת און יום-טוב 12 א זייגער. געוועהנליכע טעג 4 נאכמ.

ר. איזראעל

דער בערזען-סוחר

81

שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

— אלזא, סוף-כל-סוף, האט זי אייך אויפגעגומען. אפילו אין מיטען דער נאכט, האט דער אינספעקטאר געזאגט.

— יא, נאך א האלבע שעה איבערצייגען זי, אז איך האב מיט איהר עפעס צו רעדען, עפעס גאר וויכטיגעס. ווען איך האב איהר געזאגט, אז איך האב געזעהען איהר בילד אין דעם „רויטען הויז“ דארט, וואו ס'איז וואהרשיינליך אויסגעפיהרט געווארען דער מארד איבער איהר מאן, איז זי געבליבען איינגאנצען רוהיג. דאס איינציגע, וואס זי האט געזאגט, איז געווען:

— וואס קען דאס מיך אנגעהן? פון וואנען קען איך וויסען, ווי אזוי מיין פאטאגראפיע קומט דארט אהין. דעריבער האב איך עפעס וויכטיגעס מיטצוטיילען:

איך בין געווען זעהר בייגיריג, וואס זי האט מיר צו זאגען. און זי האט גלייך אנגעהויבען, קודם-כל, האט זי מיר אפען ערקלערט אהן שום נאכטראכטען, אז דאס קליינע מאשעלע איז מיין קינד, אז איך בין דער פאטער דערפון...

דא האט שוין אפילו דער קאלטער ענגלענדער נישט געקענט אויסהאלטען, ער איז אויפגעשפרונגען פון ארט און האט געהעלערט זיין שטים.

— דאס איז אינטערעסאנט. אויב איהר זאגט דער פאטער פון דעם קינד, פון וועלכען די פרוי רובין איז די מוטער, האט איהר אליין דאך אויך געדארפט עפעס וויסען דערפון.

— יא, איך האב עפעס צו זאגען וועגען דער האנגענער פרצ... איז אמת, אז מעהר וועניגער מיט 7 יאהר צוריק ווען רובין איז געהאט עדגעץ וואו אוועקגעפאהרען און איך האב בעזוכט שולמית, האט זיך געשאפען אזא לאגע, אז זי האט מיך פשוט פערגוואלדיגט. איך האב געהאט מיט איהר א געשלעכטליכע בעציהונג. די גאנצע צייט האב איך נישט געוואוסט, אז די דאזיגע איינמאליגע בעציהונג, האט געוואלט האבען עפעס פאלגען, איך האב וועגען דעם שוין געהאט אינגאנצען פערגעסען. שולמית האט געהאט געבוירען א טאכטער. איך בין דארט טאג-טעגליך אריינגעקומען, געווען זייער פריינד, אבער קיינמאל האב איך נישט געהאט אפילו דעם מינדעסטען חשד, אז איך זאל דאס זיין דער פאטער פון דעם קליינעם מאשעלע. אפילו דעמאלט, ווען איך האב זיך דערוואוסט וועגען דעם, אז צוליב זיין פיזישען מום קען רובין נישט זיין קיין פאטער פון א קינד. אפילו דעמאלט איז מיר נישט איינגעפאלען, אז ס'איז אזוי ווי שולמית האט מיר דאס אין יענער נאכט געזאגט.

— אבער דאס איז דאך ריינער, ראפינירטער און דורכגעטריבענער שאנטאזש, דאס איז דאך נישט אמת.

— פון וואנען ווייס איך דאס, מיסטער אינספעקטאר? ס'איז דאך מעגליך, אנדערש ווערען דאך קיין קינדער נישט געבוירען ווי דורך א געשלעכטליכע בעציהונג צווישען מאן און פרוי...

— דאס איז דאך אבער בשום אופן נישט מעגליך אין דער צייט, ווען מאשעלע איז אפילו נישט איהר קינד. ממילא האט שוין אייער בעציהונג מיט איהר נישט געקענט האבען קיין פאלגען.

— דאס איז א צופיל ריזיקאלישע בעהויפטונג, הער אינספעקטאר.

— דאס איז נישט קיין בעהויפטונג, נישט קיין השערה, נאר א פעסטגעשטעלטע זיכערע זאך. די פרוי רובין האט קיין קינד אין איהר לעבען נאך נישט געבוירען. דאס קליינע מאשעלע איז אדאפטירט געווארען דורך איהר און דורך רובין. אפשר האט זי שוין דעמאלט געהאט צוגעטראכט דעם פלאן פון שאנטאזש.

— אבער דאס איז דאך אונמעגליך, רובין וואלט דאס מיר געזאגט.

— וועגען אזעלכע זאכען רעדט מען נישט גערן. נאכמעהר דעמאלט ווען ס'האט געהייסען, אז דאס קינד איז זיינס. איך פערזיכער אייך, אז איך קען גוט מאשעלעס מוטער און אויך איהר פאטער.

מארקוס איז געווען ווי צומישט, ס'איז פאר איהם געווען קלאר, אז דער אינספעקטאר מאכט נישט קיין וויצען, אז דאס וואס ער זאגט איז ערנסט און ס'קען נישט זיין קיין שום ספק דעריין, אז דאס איז אמת.

— כ'ווייס אליין נישט, וואס איך זאל דערצו זאגען, איך בין שפראכלאז. אויב ס'זאל ווירקליך אזוי זיין ווי איהר זאגט...

— איך דעם דארפט איהר אפילו נישט צווייפלען, דאס וואס איך זאג אייך איז געוואויגען און געמאסטען. דאס איז קאנטראלירט און פעסטגעשטעלט.

— זעהט אויס, אז דאס איז נאר געווען א פארשפיל צו דעם וואס זי האט מיר שפעטער געזאגט.

— דאס איז זעהר אינטערעסאנט, ווי אזוי זי האט צוגעטראכט דעם גאנצען כל...

— פערשטעהט זיך, אז איך בין געווארען צומישט פון איהר מיטטיילונג, כ'האב זיך געפיהלט שולדיג. איך האב אפגעגעבען אזוי אויף רובינען. איך בין געווען זיין הויז-פריינד אין דער זעלבער צייט, ווען איך בין געווען דער פאטער פון דעם קינד, וועלכעס רובין האט געהאלטען פאר ס'זייניגע, האט דאס געליבט מיט'ן גאנצען הארצען און מיט דער גאנצער נשמה, און ווען איך האב זיך געוואלט מיט עפעס רעכטפערטיגען, האט זי מיר איבערגעהאקט די רייד און נישט ערלויבט מעהר וועגען דעם צו רעדען.

— ס'איז נישטא וועגען וואס מעהר צו רעדען, האט זי געזאגט, דאס איז שוין אלץ פערביי און צוריקציהען קען מען שוין גארנישט, אבער איצט וויל איך אייך זאגען, אז איהר זאלט זיך נישט אזוי שטארק אינטערעסירען מיט דער אויספארשונג וועגען מארד איבער מיין אומגליקליכען מאן. דאס איז אנ'איבעריגע מיה.

און ווען איך האב אויסגעדריקט מיין פערוואונדערונג, פארוואס זי האלט אזוי, האט זי מיר פשוט אין די אויגען אריין געזאגט, אז זי האלט אז איך בין דער מערדער פון איהר מאן און פשוט'ען זין פון ווארט. איך האב אנגעהויבען ענטפער גיך צו פאהרען בעווייזען, אנגעהויבען צו בעטען, אז זי זאל מיר זאגען פאר וואס זי האלט אזוי, האט זי מיר ערקלערט, אז זי האט צוויי בריף פון איהר מאן, אין וועלכע ס'ווערט בפירוש געזאגט, אז אויב ער, רובין הייסט עס, וועט שטארבען מיט א נישט-נארמאלען טויט, אז אויב ער וועט ערמארדעט ווערען זאל מען נישט זוכען קיין אנדערע אויפקלערונג ווי די, אז זיין מערדער איז נישט קיין אנדערער ווי שמעון מארקוס. איך בין גע-ווען ווי משוגע, נישט געוואוסט, וואס צו ענטפערן, איך האב געשוויגען, אז איך ווייס נישט פון וואס צו זאגען, אז איך גלויב בכלל נישט, אז רובין זאל האבען עהנליכע בריף געשריבען. איך האב געפאדערט, אז זי זאל מיר די בריף ווייזען, אבער זי איז געווען צו מיר ריקזיכטסלאז. זי האט זיך געהאלטען ביי איהרס און פון מיר געפאדערט, אז איך זאל פ..רלאזען ענגלאנד. מיר איז בכאס געווארען דאס גאנצע שפיל און געפאדערט, אז אויב דאס איז ווירקליך אזוי, ווי זי זאגט, זאל זי די בריף איבערגעבען דער פאליציי, וועלכע וועט זיכער וויסען ווי אזוי זיי אויסצונוצען.

(פארטזעצונג קומט)

דער „ויתרוצי" אויפ'ן געביט פון פיהרענ האנדעלס-ביכער

די פראגע פון יא פיהרען, אדער נישט פיהרען ביכער פארנעמט היינט דעם אויבנאן פון אלע זארגען פון מיטעלען סוחר און פאבריקאנט צום אנהויב פון נייעם יאהר.

און עס איז נישט קיין וואונדער. ביי דער שפע פון געזעצען און פאראָרדנונגען, וואס זענען לעצטענס ארייגעטרעטען אין קראפט אדער ווערן ערשט גילטיג מיטן נייעם יאהר, איז ווירקליך שווער זיך די דעה בענוגען צו טון, בפרט, אז ביזאהער זענען מיר געוואוינט געווען צו פולשטענדיגער הפקירות אויף דעם געביט.

אין אלגעמיין וואלט נישט געווען מיט וואס זיך איבערצונעהמען אין דער ביכער-פראגע און בעטראכטען זי ווי א גזרה, ווען נישט דער טרויעריגער מצב פון דער מיטעלער אינדוסטריע און האנדעל, וועלכע באזירען ביזאהער אין א גרויסער מאס אויף א קאלאסאלער אינערליכער קאנקורענץ, וועלכע קען פון יעצט אן אנגעהמען גאר קאריקאטורעלע פארמען.

מען מוח'ט זיך דעריבער איבער דער פראגע ווי אזוי אויסצומיידען דעם ביכער-צוואנג און דאך בלייבען אויפ'ן פלאץ.

די מורא, אז דער קאנקורענט, וואס וועט נישט פיהרען קיין ביכער, וועט אויסכאפען דעם קונה, איז דער פאטער פון טויזענדער קאמבינאציעס, וואס ווערען געבוירען אין די פשט קראנקהאפט אנגעשטרענגטע מוחות פון די פאראינטערעסירטע.

זעלבסטפארשטענדליך, אז נישט קיין קליינע ראל שפילען דא נאך אויך אנדערע, נישט ווייניגער וויכטיגע אומשטענדען. ווי צ. ב.: די נישט-זיכערקייט צי נאך אלעמען וועלען די ביכער אנערקענט ווערען פאר בעגוג כשר, די אבסאלוטע אוממעגליכקייט, ביי געוויסע אומשטענדען און צוליב גאנץ פארשטענדליכע טעמים, אויפצודעקען דעם אמת'ן צושטאנד פון געשעפט אדער די פערקאנספירירטע שותפים א. א. וו.

ליידער אבער וועלען די אלע טראכטענישע און ספקות צו גארנישט ברענגען, ווי נאר צו דעם איין איינציגען אויספיהר, אז די, וועמען די פליכט פון פיהרען האנדעלס-ביכער איז נוגע, וועלען זיך דערמון פאר קיין פאל נישט ארויסדרייען — מיט דעם איינעם אונטערשיד נאר, אז די, וואס וועלען דאס טון פריהער און נישט ווארטען אויף קיין רעכטליכע קאנסעקווענצען, וועלען זיין די קליגערע (כאטש מאנכע דאכט זיך פערקעהרט).

מען דארף נישט פערגעסען איין זאך, אז אלע געזעצען און פאראָרדנונגען, וואס זענען לעצטענס ארויסגעגעבען געווארען, ווי: די שטייער-אָרדינאציע, האנדעלס-קאָדעקס, געזעץ פון פערפליכטונגען, ענדערונגען אין די אויספיהר-תקנות צו די געזעצען וועגען אומזאץ-און הכנסה-שטייערן און דגל. זענען דאך אלגעמיינע און נוגע אלע געביטען פון לאנד און אלע בראנזשען. עס איז דעריבער א לייכטזין צו גלויבען, אז ספעציעל פאר לאדז, און נאך מעהר, ספעציעל פאר דער היגער מיטעלער מאנופאקטור-בראנזשע, וועלען אריינגעפיהרט ווערען וועלכע ס'איז ענדערונגען.

דעריבער — פאראפראזירענדיג דאס בעקאנטע שפריכווארט „מאנדרי זשיד פא שקאדזיע" דארף מען נישט ווארטען ביז עס וועט זיין שפעט נאר שוין היינט זיך קלאר מאכען וואס יעדער איינער דארף אין צוזאמענהאנג מיט דעם אויבענדערמאנטען וויסען; אלזא :

1) פירמעס (איינצעל פערזאנען און ספולקעס), וואס בעזיצען 1 קאט. האנדעלס-פאטענט אדער 2 קאט. האנדעלס-פאטענט און מאכען אנ' אומזאץ לויט דער לעצטער רעכטקרעפטיגער שאצונג איבער 100,000 זל. און אויך די וואס האבען פאטענטען פון 1 ביז 5 קאט. פרזשעמ. — מוזען פיהרען האנדעלס=ביכער.

2) פירמעס, וואס פיהרען אינדוסטרי-אונטערנעמונגען אפילו לויט פאטענטען פון 6 ביז 8 קאט. פרזשעמ. נאר בעזיצען פאר די פערקויפס ערטער רעיעסטראציע=קארטען אדער האנדעלס-פאטענטען פון 1 אדער 2 קאט. — מוזען פיהרען האנדעלס-ביכער.

3) סחורות, וואס וועלען זיך געפינען אין אפרעטורען, פערבערייען, צווירנעריי'ען, שליכטערייען, לוין-וועבערייען, אדער אנדערע לוין-פאבריקען וועלען נאר דאן אנערקענט ווערען פאר דאס אייגענטום פון ענטשפרעכענדען פאבריקאנט אדער סוחר — אויב דאס וועט ווערען אויפגעוויזען מיט פארמעלע האנדעלס-ביכער.

4) עקספעדיטארען און טראנספארט-אונטערנעמונגען וועלען קענען בעווייזען, אז די סחורות, וואס מען האט זיי אנגעטרויט צום אוועקשיקען, געהערען צו דריטע פערזאנען, אויך נאר מיט ריכטיגע האנדעלס-ביכער.

5) קאמיסיאנס-סחורות וועלען אנערקענט ווערען אלס אזעלכע נאר אונטער פאלגענדע בעדינגונגען: אויב דער קאמיסיאנער וועט נישט איבערנעמען די אבליגא, אויב דער קאמיסיאנער וועט נישט האבען קיין רעכט צו נעמען איבער פרייזען, אויב דער קאמיסיאנס=אפמאך וועט זיין א נאטאריעלער און ענדליך אויב דער קאמיסיאנער און דער אייגענטימער פון דער סחורה וועלען פיהרען האנדעלס-ביכער.

מען דארף געדענקען, אז אלע פירמעס, וואס זאנען אויסגערעכענט אין פ. 1 און 2 מוזען זיין אריינגעטראגען אין האנדעלס-רעגיסטער און מוזען אין פערלויף פון 3 חדשים נאכן שליסען דעם בילאנס פארן פערגאנגענעם יאהר, צושיקען דעם האנדעלס-רעגיסטער די אינווענטור אויפנאמע מיטן בילאנס, אונטערגעשריבען פון אייגענטימער און בוכהאלטער. אלע אנדערע אונטערנעמער דארפען זיך אויסשטרייכען פון האנדעלס-רעגיסטער, אנדערש פאלען זיי ארונטער אונטער אלע אויבען דערמאנטע פארשריפטען.

אלס נייעס גילט פון איצט אן די פארשריפט, דאס רעיעסטראציע-קארטען וועלען ארויסגעגעבען ווערען נאר די אונטערנעמער, וואס וועלען פיהרען דעם פערקויף אין גרויסען מאסשטאב, ד. ה. הורטאווע אין דעם זין, ווי עס פערלאנגט א האנדעלס פאטענט פון 1 קאט.

נישט פון קליינער וויכטיגקייט איז אויך דאס נארמירען אין נייעם האנדעלס-קאָדעקס די בעציהונגען פון שטילען שותפות — א פראגע וואס איז ביז היינטצוטאג געווען ביי אונז אפען.

ס'בלייבט נאך איבער צו זאגען, אז א גאנצע רייה וויכטיגע און בוכהאלטערישע ספקות, וואס זענען ארויפגעשווימען אויפ'ן טאג-ארדנונג אין צוזאמענהאנג מיט דעם אויבענגעזאגטען ווי צ. ב. דאס אריינפיהרען אין די האנדעלס - ביכער פון פארמעגען אויסערהאלב פון דער אונטערנעהמונג, ווי הייזער, פלעצער, פריוואטע געלדער א. א. וו., דאס פיהרען פון לאגער-ביכער און אנדערע דארפען נאך אויפגעקלערט ווערען.

איך מיין, אז עס איז איבריג צו דערמאנען, דאס פאר נישט פיהרען אדער פאלש פיהרען האנדעלס-ביכער דורך די, וואס זענען דערצו געצווינגען דורכ'ן געזעץ, דראהען נישט נאר שטייער-קאנסעקווענצען, נאר אויך תפיסה=שטראפען.

מ. בייגעלמאן.

DR.
L. Czarnożył
וואוינט יעצט אויף
פיעטריקאווער 62 טעל. 224-94
אונ נעהמט אן פון 9.30 ביז 10.30 פארמיטאג
און פון 4–6 נאכמ.
ספעצ. האריט-קראנקהייטען

נייע געזעצע

וועלכע האנטווערקער האבען רעכט אויף א דיספענזע?

א דיספענזע איז אנ'אויסערגעוועהנליכע הנחה, וועלכע בעשטייט אין דעם, וואס א געוויסער פאטענט ווערט בעטרייט פון דער פארשריפטליכער פליכט פארצושטעלען בעשטימטע קוואליפיקאציעס, בכדי צו פערנעמען א פאסטען אדער אויסצופיהרען א בערוף.

אזא אויסנאהם דארף געמאכט ווערען קודם כל פאר אזא פערזאן, וועלכער האט אין משך פון לאנגע יאהרען זיך פערנומען מיט'ן געגעבענעם בערוף און איז שוין צו אלט (איבער די 50), אז ער זאל זיך צוגרייטען צו אנ'עקזאמען, דורכמאכענדיג פריהער אויסנייי דעם נויטיגען סטאזש (לערן-טערמין, געזעלען-צייט).

פעלשען קאסמעטישע ארטיקלען

די פאבריקאציע פון קאסמעטישע ארטיקלען איז אונטערגעווארפען דערזעלבער קאנטראל, ווי די אויספערטיגונג פון לעבענסמיטלען. ממילא דראהט אויך די זעלבע שטראף פאר פעלשען קאסמעטישע ארטיקלען, ווי אנדערע לעבענסמיטלען.

אויפהאלטען עקסמיסיעס

א לאקאטאר, וועלכער האט זיך נאך אנ' עקסמיסיע צוריק אריינגעריסען אין דער דירה, האט נישט קיין רעכט צו בענוצען פון דער הנחה, אז דאס אויספיהרען די נייע עקסמיסיע זאל איהם אפגעלייגט ווערען ביז איבער די ווינטער-חדשים אפילו, ווען ר'האט דערצו אלע נויטיגע בעדינגונגען (ארבייטסלאזיגקייט).

רעכט אויפ'ן לאקאטארען-שוץ

די קרובים נאכ'ן פארשטארבענעם לאקאטאר, וועלכע האבען מיט איהם געוואוינט אין מאמענט פון זיין טויט, נעמען אויטאמאטיש איבער דאס לאקאטארען-רעכט אויף דער דירה, קוים ציהט זיך איין מיטגליד פון דער משפחה שפעטער ארויס, גייט די זעלבע רעכט איבער אויף די איבערגעבליבענע אזוי כסדר ביז צום לעצטען.

גענעראל-פערזאמלונג פונ'ם „לעבענס-מיטעל-בראנזשע-פעראיין אויף לאדזער וואיעוואדזטווע

די טעג איז פארגעקומען די יעהרליכע גענעראל-פערזאמלונג אונטער'ן פארזיץ פון ה' טייטעלבוים. אויף וועלכער ס'איז געקומען א גרויסע צאהל מיטגלידער. דער פרעזעס ה' אברהם שטרויך האט אין א לענגערען רעפעראט געשילדערט די לאגע פונ'ם האנדעל און אויפגעפאדערט די אנוועזענדע זיי זאלען זיך פעראייניגען אין סעקציעס יעדערער פון זיין בראנזשע, בכדי געמיינזאם צו ארבייטען און אויסבעסערען דעם איצטיגען מצב אין האנדעל, ער האט האט ערקלערט און ציטירט די נייע שטייער-אָרדינאציע.

דער לייטער פון פעראיין ה' שלמה יאבראוו לצוט פאר דעם טעטיגקייטס- און קאסע-בעריכט.

נאכ'ן בעשטעטיגען דעם בודזשעט אויפ'ן יאהר 1935 ווערט געוועהלט א פערוואלטונג און שידס=געריכט און די אמטען זענען צוטיילט געווארען לויט פאלגענדען אופ'ן:

פרעזעס — אדאלף שטרויך, וויצע-פרעזעס — חיים אברהם איוואנקאוויצער, סעקרעטאר — יעקב קאפעל לעבאוויטש, קאסירער — אבא ניימאן, ווירטשאפטס-פיהרער — אברהם סאדערקיעוויטש.

פערוואלטונג — צדוק באלבערמאן, שלמה דור פישאף, ח. פייטלאוויטש. פנחס שטאהל, לייב בידערמאן, יצחק דור בידערמאן, מרדכי צוקערמאן, ראובן גראנעק, מיכאל דאניעלאק און לייביש קארן.

שידס-געריכט — וואלף ראזענפעלד, שלמה גוטבעצאהל, מ. פעדערמאן, י. ה. גוטערמאן, מ. זאנדמאן, פנחס פראוודא, ב. ווייגבלום, פ. פרענקעל, וו. ל. פאלצמאן, יוסף ראזענצווייג, יהודה קוילענברענער, יצחק גאדינער, יעקב דימאנט, ישראל צינצינאטוס.

געפונען א טויט קינד

(א) אויף זאוואדזקא 7 האט מען נעכטען געפונען אנ'אונטערגעווארפען טויט קינד. פאליציי זוכט די מוטער.

מעסער-שטעכעריי

(2) בעת געשלעגען אין שכרות זענען געשטאכען געווארען מיט מעסערס: אויף מוראַרסקא 34 די 67-יעהריגע מאגדאלענא שפאפינסקא.

אויף גלובנא 62 איז געשטאכען געווארען בעת א געשלעג די 47=יעהריגע אניעלא בושטשאק.

אויף עק זשעראמסקיעגא און גרינעם מארק איז געשטאכען געווארען דער 22-יעהריגער טאדעוש מאלאכאווסקי.

דער דאקטאר פון פאגאטאוויע האט אומעטום אינטערוועניערט.

געפאלען פון הונגער

(א) אויפ'ן ריג אל. 1 מאי און וואולטשאנסקא איז אוועקגעפאלען אין חלשות די 38 יעהריגע יוסטינא מינץ. דער דאקטאר פון דער פאגאטאוויע האט פעסטגעשטעלט, אז די פרוי איז פערחלשט פון הונגער און אפגעפיהרט זי אין שפיטאל.

מארגען — פייערליכע יובל-פארשטעלונג „50 יאהר יודיש טעאטער"

אין „ראזמאיטאשטשי"

די דירעקציע פון טעאטער „ראזמאיטאשטשי" גרייט צו פאר'ן לאדזער טעאטער-עולם א גרויסע סענסאציע אויף מארגען פרייטאג אוונד. דהיינו: עס וועט געפייערט ווערען דער 50-יעהריגער יובל פון יודישען טעאטער. די פארשטעלונג וועט געבען אנ'איבערבליק פון רעפערטואר, וואס איז געשפילט געווארען במשך פון די 50 יאהר, זינט עס איז ענטשטאנען דאס יודישע טעאטער, אנהויבענדיג פון אברהם גאלדפאדען ביז דער לעצטער צייט. א חוץ דעם וועט געגעבען ווערען די דריטע פרעמיערע מיט רעגינא צוקער פון דער נייער פרעהליכער מוזיקאלישער קאמעדיע „די אמעריקאנער רביצן", אין וועלכער רעגינא צוקער שפילט די טיטול-ראלע.

היינט, דאנערשטאג ווערט געשפילט צום לעצטען מאל די בעליבטע פיעסע „איציקל שאלטיק" מיט רעגינא צוקער אין דער הויפט-ראלע.

רעפעראט פון שמואל זשוכאוויצקי אין „וויזא"

נעכטען אוונד האט אין „וויזא" געהאלטען א רעפעראט דער בעקאנטער ציוניסטישער עסקן שמואל זשוכאוויצקי, וועלכער וויילט אין לאדז אלס ספעציעלער שליח פון ארץ-ישראל.

ביי א גרעסערער צאהל פערזאמעלטע פרויען, האט די פארזיצערין פרוי ד"ר ריעזניק געעפענט די פערזאמלונג און פארגעשטעלט דעם גאסט די פערזאמעלטע. נאכדעם האט דער גאסט זשוכאוויצקי געהאלטען אנ'אינהאלטסרייכען רעפעראט אין וועלכען ער האט אלזייטיג אפגעשפיגעלט דאס איצטיגע יודישע לעבען אין ארץ-ישראל און אויף די גרויסע לייסטונגען פון „קרן קימת" פארן יודישען אויפבוי-ווערק.

צום סוף האט דער רעפערענט אויך געגעבען אנ'איבערבליק איבער דער אפפערווילינגער ארבייט פון דער יודישער פרוי פאר דער אויפלעבונג פון דער יודישער נאציאנאלער היים אין ארץ ישראל.

דער רעפעראט האט צווישען די פערזאמעלטע פרויען געמאכט א שטארקען איינדרוק.

ווינטער-לאגער פון „מכבי" אין זאקאפאנע

דער היי-יעהריגער ווינטער לאגער פון לאדזער „מכבי", אין זאקאפאנע האט אין די היגע ספארט-קרייזן ארויסגערופען א שטארקען אינטערעס. ביז איצט האבען די אנטיילנעהמער אדורכגעפיהרט א גאנצע רייה אינטערעסאנטע טוריסטישע אויספלוגען און האבען אדורכגעמאכט א פארבערייטונגס-קורס פון ווינטער-ספארטען.

איצט, באלד ווי אין זאקאפאנע איז אראפגעפאלען א שניי, וועלען זיך אנהויבען די פאקטישע סקי-קורסען אונטער די לייטונג פון דיפלאמירטע אינסטרוקטארען פון פוילישען סקי-פערבאנד.

די אנטיילנעהמער פון לאגער זענען איינגעארדנעט אין א ערשטקלאסיגען פענסיאנאט מיט קאמפארט אייגריכטונגען.

צו דער בעקוועמליכקייט פאר די לאגעריסטען ווערען זאוויפל ארט אויסגעפארגט בארזען.

דער נאהענסטער טורנוס, פון לאדז קיין זאקאפאנע פאהרט ארויס דעם היינטיגען שבת, דעם 5-טען ד. ח.

די לעצטע איינשרייבונגען ווערען נאך אנגענומען אין סעקרעטאריאט פון „מכבי", אל. קאשטשושקי 21, טעל. 241-07 פון 6 ביז 10 אוו.

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציעל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג
און סעקסועלע בעראטונג.
נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונד.
זונטאג פון 9–1 פארמיטאג.

רעפרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי" ציגעל-נאם 27 טעל. 112-25.
דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

גאסטשפילען פון דער איינציגער רעגינא צוקער
פלאם פייערדיגער קאסקאדנע סוברעטין
זי זינגט ! / זי טאנצט ! / זי מאכט פרעהליך ! / זי ברענט א וועלט !
היינט, דאנערשטאג, 9.30 אוונט
גרויסע הנחה= און פאלקס=פארשטעלונג
אלע בילעטען איז פארטער 1 זל.
דער גרויסער פרעהליכער שלאגער
איציקל שאלטיק
רעגינא צוקער אין איהר סוקסעס-ראלע אלס „איצק'ל שאלטיק".
מארגען, פרייטאג — גרויסע יובל-פארשטעלונג א. נ. „50 יאהר יודיש טעאטער"
3-טע פייערליכע פרעמיערע „די אמעריקאנער רביצין"
מיט רעגינא צוקער —
לעזט דעם מארגענדיגען אנאנס.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי — — —	96.75
3 פראצענטיגע בודאוולאנע —	46.00
4 „ דאלארובקא —	54.00
7 „ סטאבילאזאציע (אמ.)	68.00
5 „ ווארשאווער ש.-ב. 1934	59.50
5 „ לאדזער „	52.00
ענגלישער פונט — — —	26 09
דאלאר אפיצ. 5.28 נישט אפיצ. —	5.26
גאלד-דאלאר — — — —	8.91.50
גאלד-רובל — — — —	4.59
דייטשער מארק — — —	1.96

פרייטאג א מלאך-אווענד

פרייטאג אווענד וועט פארקומען אין לאקאל פון דער „געז. פריינד פאר ארב.-פאלעסטינא" (קאשטשושקי 21) א גרויסער ליטעראַרישער אווענד פונם בעקאנטען דיכטער און דראמאטורג ל. מלאך, וועלכער איז לעצטענס צוריקגעקומען פון ארץ-ישראל.

ל. מלאך וועט לייענען זיינע לעצטע קינסטלערישע שאפונגען.

דער אווענד האט ארויסגערופען דעם פארדינטען אינטערעס ביי דעם דיכטערס צאהלרייכע לעזער און פערעהרער.

פון „בערל-שמערל"-טעאטער

היינט ווערט אין „בערל-שמערל"-טעאטער קאפע „אידעאל", פיעטריקאווער 48) געשפילט איין מאל — 9 אין אווענד.

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 2-טען יאנואר 1935

6,48 פליטען, 6,52 גימנאסטיק, 7,07 פלי... 7,15 ידיעות, 7,25 פליטען, 7,50 רעקלאמע קאנצערט, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,03 ידיעות, 12,05 פרעסע, 12,10 אוידיציע פאר קינדער, 12,30 פריהמארגען-קאנצערט, 1 מיטאג-ידיעות, 1,05 פון ארבייטס-מארק, 1,10 פארטזעצונג פון פריהמארגען-קאנצערט, 3,30 עקספארט, 3,35 בערזע, 3,45 לייכטע מוזיק, 4,45 לעקציע אין דער פראנצויזישער שפראך, 5,50 לאדזער פאסט קאסטעל, 6 פליטען, 6,10 רעפערטואר פון די טעאטערן, 6,45 ליטעראַריש פערטעלשעה, 7 פליטען, 7,20 שמועסען, 7,30 לידער, 7,50 ספארט, 8 מוזיק, 8,45 ידיעות, 9 אווענד-קאנצערט, 9,45 רעפעראט, 10 רעקלאמע קאנצערט, 10,15 טאנץ מוזיק, 10,45 רעפעראט, 11 ידיעות, קאמוניקא טען, 11,05 טאנץ מוזיק.

וואס האבען פאסאזשירען איבערגעלאזען אין די טראמוואיען

אין פערלויף פון חודש דעצעמבער

(2) אין פערגאנגענעם חודש האבען פאסאזשירען איבערגעלאזען אין די טראמוואיען פאלגענדע חפצים: 11 פאר הענדשקעס, א טארניסטער, 10 שירמס, 8 בייטעלעך, 5 דאמען-בייטלען, א מעסער. קינדער-טריקאטען, א פאפיראסען-טאש, א וואליזקע צו פריהשטיקען, 6 פאר קאלאשען, 2 ביכער, וואלענע בענדער, א פודערניטשקע, גימנאסטישע פאנטאפעל, קינדער-וועש, אנ'ארבייטס-בלוזע און ארבייטס-פאנטאפעל, שקארפעטקעס, רענטגען-קלישעס, א טעקע, מאטעריאל-פרובען, א זילבערן זייגערל, סאנדאלען, א טארבע, א דעסערמעסער, א פעקעל קאקאא, גומי-פאנטאפעל, קינדער-שפילצייג, זאקען, ענגלישע ביכער, נאזטיכלעך, א דאמען-מופטע.

די פאסאזשירען קענען אפנעהמען זייערע פערלוירענע זאכען אין ביורא פון דער טראמוואי-געזעלשאפט, טראמוואיאווע 6.

טיילט מיט, אז דאס טעגליכע ארויספיהרען מיסט אין מעטאלענע גוט-פערמאכטע קאסטענס קאסט 10 זל. א חודש. א מעטאלענער קאסטען קאסט 36 זל. — בעמ.: אין חודש יאנואר שטעלט די פירמע צו קעסטלעך אויפ'ן אייגענעם חשבון.

PRZEDSIĘBIORSTWO WYWOZU ŚMIECI „POSTĘP” Łódź, Nawrot 34 tel. 183-79

Dr. H. Rakowski

אינערליכע קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

האט זיך איבערגעצויגען פון זאוואדזקא 8 אויף טראוגוטא 5, טעל. 137-34.

קלאנג-קינא CAPITOL

זאוואדזקא 16

היינט פרעזענטירען מיר דעם גיגאנטישען און פראכטיגען פילם-מייסטערווערק, רעזשי פון **Eryk Charell** שעפער פון פילם „קאנגרעס טאנצט"

„ציגיינער-מעלאדיעס"

וואונדערבארע ליבעס-פאעמע. — סימפאניע פון ליד, ליבע און טאנץ. ———— אין די הויפט-ראלען:

Loretta Joung, Philips Holmes, Charles Boyer

אויסערן פראגראם: קלאנג-צוגאבע פון **P.A.T.** און FOX-אקטואליטעטן. אנהויב 12.30, מארגן 4.30, שבת און זונטאג 12.30 דער זאל איז שטארק געהייצט

אבאנירט די „ליטעראַרישע בלעטער" אויפ'ן יאהר 1935

„ליט. בלעטער" אילוסטרירטע וואכענשריפט פאר ליטעראטור, טעאטער און קונסט אונטער דער רעדאקציע פון נחמן מייזיל טרעטען אריין אין 12-טען יאהרגאנג.

„ליט. בלעטער" איז די איינציגע יודישע ליטעראטור-צייטשריפט אין גאר דער וועלט. זי האט צוגעצויגען אלס מיטארבייטער די אנגעזעהנסטע יודישע שרייבער.

יעדער יודיש-לייענער דארף לייענען די „ליט. בלעטער"

צו די „ליט. בלעטער" ווערט צוגעגעבען א ביכער-פרעמיע —

יעדע וואך א ביכעל.

אבאנאמענטס-פרייז:

אין פוילען: א פערטעל יאהר: מיט דער פרעמיע — 7.50 גילדן

אהן דער פרעמיע — 3.50 „

אין אויסלאנד: א האלב יאהר: מיט דער פרעמיע — 24 „

אהן דער פרעמיע — 12 „

אדרעס: Literarisze Bleter, Warszawa, Grzybowska 24

פאר געלט: (אין פוילען): פ. ק. א. 639 נ. מייזיל.

ערשטע יודישע שלייפעריי „ZGODA“

א. פ.

לאדז, ציגעל-גאס 2, טעל. 134-51

(רוג פיעטריקאווער)

מאכט בעקאנט, אז זי נעמט אן צו שלייפען און שארפען אלערליי מכשירים פאר פליישערס, שניידער, איינבינדער, פריזיערס זאווי גלישערס אז"וו

ערשטקלאסיגע אויספיהרונג! סאלידע בעהאנדלונג! ביליגע פרייזען!

אין הויז שרודמיעסקא 7

זענען צו פערמיטען פון 1-טען יאנואר: פראנט 1-טער שטאק 6 צימער און קיך מיט אלע בעקוועמליכקייטען; פראנט 3-טער שטאק 4 און 3 צימער און קיך מיט אלע בעקוועמליכקייטען; אפיצינע 3 און 2 שט. 4, 3 און 2 צימער מיט קיך מיט בעקוועמליכקייטען; קווער-הויז 3-טער שטאק 2 צימער און קיך מיט בעקוועמליכקייט; איינצעלנע געשעפטס-לאדען אין הויף. ווי אויך א בעקעריי. 5621

אוועלט-בערימטער וואהרזאגער

וואס איז געקומען פון אויסלאנד, זאגט דעם בעזוכער אויף גרונד פון אסטראלאגישער בערעכנונג די פערגאנגענהייט, געגענווארט און די צוקונפט פארטרעפליך. קומט, וועט איהר שטוינען! פרייז פון 50 גר. ביז 1 זל. שפרעכשטונדען טעגליך פון 10—2 און פון 5—9 אווענד. בענעדיקטא 25, אין הויף רעכטע אפ., 3. שט. וו. 22. 5615

Dr. HELLER

ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע

8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענט

זונטאג פון 11—2 מיטאג.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

Dr. med. Z. DATYNER

אוראלאג

ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנקהייטען

ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

נעהמט אן פון 2—3 און פון 6—8 אוו.

Dr. L. FALK

ספעצ. ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען

Nawrot 7, tel. 128-07.

עמפפאנגט פון 10—12 און פון 5—7 נ"מ

Dr. S. Kantor

ספעציאליסט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען (סיפילי און טריפער), היילט מענער-שוואכע

פיעטריקאווער 90 טעל. 129-45

נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

לעטשניצע

פאר ווענעריש קראנקע פון דאכטוירים ספעציאליסטען

לאדז, זאוואדזקא 1

טעל. 122-73

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד.

ווענעריש-קראנקע, מענער-שוואכע און הויט-קראנקהייטען

אנאליזען פון בלוט און אורין

די פערהיטונגס-סטאציע

איז טעטיג א גאנצען מעת לעת

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל

א בעראטונג 3 זל.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא, 5 טעל. 159-40

פראנט, 1-טער שטאק.

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמיטאג. בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

לעבער אויף דער מאשין

ווערען אנגענומען אויסצונייען ביי ג. נארדמאן. שרודמיעסקא 8

קליינע אנאנסען

1 זלאטי

אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

אנ'ארענטליך שיק-יונגעל, וואס קען לעזען און שרייבען אין עלטער פון 13 ביז 15 יאהר, קען זיך מעלדען פון 5-6 נ"מ ביי ליבערמאן, פולנאצנא 10. 5624

לאקאלען

א צימער מיט א בעזונדערען איינגאנג און בעקוועהמליכקייט זאפארט צו פערמיטען. זאוואדזקא 23, פארטער, ביי אפעל.

א צימער זונען-זייט מיט צוויי פענסטער אבצוגעבען אלס סובלאקאטאר. פיעטריקאווער 92, לינקס, צווייטער איינגאנג, וו. 57. 5622

Poszukuję lokal fabryczny wraz z mieszkaniem nadający się na fabrykę mydła. Dzwonić tel. 148-03. 5618

צו פערמיטען פון זאפארט א געוועלב צוזאמען מיט א שטוב און קיך, און 5 צימער און קיך מיט אלע בעקוועהמליכקייטען (פריש רעמאנטירט) ווי אויך 4 צימער און קיך מיט אלע בעקוועהמליכקייטען, זונען-זייט, ביליג דירה-געלד. נארוטאוויטשא 24, ביים אדמיניסטראטאר.

פערשידענעס

א פריזיער מיט א האנדווערקער-קארטע מיט אנ'איינריכטונג זוכט א שותף מיט א ביסעל געלד צו א רעזורע. אפערטן אונטער „D. 60" 5619

Inżynier udziela lekcji kreślenia technicznego. Tel. 190-65 godz. 9–19. 13

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5–6 popoł.

LODOWNIA

około 8 tysięcy centnerów lodu do wynajęcia. Wiadomość: Piotrkowska 114 u gospodarza. 16

ווערקצייג און אפאראטען

ווי אויך שוויסובגעצ גאראנטירט

פיהרט אויס ביליג

די מעכאנישע שלאסעריי

י. רעדער, לאדז,

11-טער ליסטאפאד 11/13 (רוג זאכאדניע)

ברוך-קראנקע!!!

J. Rapaport

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז. פון דעם אין גאנץ פוילן בערימטען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בוואוסטע פראפעסארען.

ברוך-ליידענדע! ספעציעלע ארטאפעדישע גומי-הייל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט בעזייטיגען אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערטסטע ליידענדע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד. הייל-באנדאזשען פאר צוריקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען געגען ארפאלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר כאליקעס, הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!

און מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעפיהרט די היילבארסטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע מעטאדע ספעצ. ארטאפעד. הייל-גארסעטען פאר פערקריטונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינדזוכט, ראכיטיזם, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע, קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראקטישטע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שמערצליכע פלאטפיס לויט גיפס-מאדעל.

אכטונג! אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

30 יעהריגע פראקטיק. פולע גאראנטיע!

ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו. עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעזפ. כפאל. (קאסא-כאריך).

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק

הויערמיט דריק איך אויס עפענטליך מיט גרויס צופרידענהייט מיין הערצליכסטען דאנק דעם בערימטען ספעציאליסט פאר ברוך-קראנקהייטען דיר. י. ראפאפארט, פון דער ערשטער און איינציגער ארטאפעד. הייל-אנשטאלט אין לאדז וואלטשאנסקא 10, דערפאר וואס ער האט מיר געראטעוועט פון פיל גרויסע ברוך-שמערצען, איך האב א סך יאהרען געליטען פון מיין יעהר שווערען פערעלטערטען ברוך, וואס קיין שום פאס האט מיר נישט געקאנט צוריקהאלטען, היינט א דאנק זיין מיר פערלעגען אויסגעצייכנעטען ארטאפעד. הייל-באנדאזש, האט ער מיר באמת א וואונדער בעוויזען, איך פיהל מיך אויסגעצייכנעט גוט און בין פעהיג צו יעדער ארבייט.

(—) יוסף ברוך לאזינגער,
לאדז, וואלבארסקא 26.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman

Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.